Meebewegen in een beweeglijke leefomgeving

Nu en in de toekomst

Programmabegroting 2022

Inclusief het meerjarenperspectief 2023-2025

Versie 21 april 2021

odbn
Omgevingsdienst Brabant Noord

Voorwoord

Geachte bestuurders, raads- en statenleden,

De Omgevingsdienst Brabant Noord werkt in 2022 in een leefomgeving die voor iedereen aan de ene kant heel herkenbaar is, maar aan de andere kant volop in beweging is. Als u naar buiten kijkt zult u niet direct een andere wereld zien, maar in het nieuws en in uw colleges en raden zijn tal van ontwikkelingen continu onderwerp van gesprek. Grote maatschappelijke thema's zoals het Klimaatakkoord, de Stikstofproblematiek, de Regionale Energie Strategie, circulaire economie en het Schone Lucht Akkoord. En natuurlijk de invoering van de Omgevingswet per 1-1-2022.

Allemaal thema's die u en wij herkennen. In toenemende mate merkt de ODBN dat wij gevraagd worden om bij deze thema's mee te denken vanuit de uitvoering en onze kennis van de leefomgeving daarvoor in te zetten. Soms vragen deelnemers zelfs of de ODBN hiervan de trekkende partij in de regio kan zijn. In de veelheid van ontwikkelingen is dat begrijpelijk. En voor de ODBN is er een groot belang dat de uitvoerbaarheid van beleid goed geborgd is. Daar denken we graag over mee en uiteraard zullen we ook zaken die we signaleren bij de feitelijke uitvoering onder de aandacht brengen van de bestuurders en beleidsmakers. We blijven daarbij wel in de adviserende rol die bij een uitvoeringsorganisatie past. Nieuw en langverwacht is de invoering van de Omgevingswet.

Hoewel het vaak in de communicatie vanuit het Rijk wordt gebracht als een grote omwenteling, zullen we in 2022 echter ook gewoon vergunningen verlenen, toezicht houden en waar nodig handhavend optreden. Daar ligt onze maatschappelijke opdracht. Door ons te focussen op de tastbare veranderingen maken we de Omgevingswet concreet en behapbaar voor de VTH-uitvoering. In de verdere invoering rondom Omgevingsplannen, de bruidsschat en nog vele andere onderwerpen zijn we afhankelijk van u als bevoegd gezag. Voor de ODBN blijft van belang dat de uitvoerbaarheid goed geborgd is en waar het kan en wenselijk is, er voor burgers en bedrijven een gelijk speelveld bestaat.

De notitie 'Om de leefomgeving' van de commissie Van Aartsen geeft aan dat het VTH-stelsel er nog niet is. Het landelijke debat en mogelijke besluitvorming hierover kan een flink effect hebben op de rol en positie van omgevingsdiensten in Nederland. Als ODBN zijn we van mening dat de aanbevelingen in lijn zijn met de ontwikkelingen waar we de laatste jaren mee bezig zijn. We hebben een sterk fundament waarop we verder kunnen bouwen. En ondanks de discussie over een meer onafhankelijke rol van omgevingsdiensten, blijft voorop staan dat we dat samen met u doen. In de praktijk merken we dat ons advies door u wordt meegewogen in de bestuurlijke besluitvorming en we daarbij ook onafhankelijk ons advies mogen geven.

Dat doen we met een groep deskundige professionals die elke dag weer het verschil maakt. De steeds complexer wordende werkzaamheden vragen om continue doorontwikkeling, van onze organisatie én onze medewerkers. De organisatie ODBN is nooit af en we streven elke dag naar verbetering. De uitdaging om goed gekwalificeerd personeel aan te trekken is groot, maar we merken dat onze investeringen in en ervaringen met het werven en zelf opleiden in de afgelopen jaren hun vruchten beginnen af te werpen. Dat maakt dat we in 2022 starten met een gemotiveerde ploeg mensen met kennis van zaken die zij elke dag weer inzetten voor de leefomgeving.

Een omgevingsdienst die midden in de samenleving staat en daarbij voor het bevoegd gezag een belangrijk verlengstuk is voor een mooiere, veiligere en gezondere regio.

Jan Lenssen,
Directeur Omgevingsdienst Brabant Noord
April 2020

Inhoud

Voorwoord		2
Financiële samenvatting		6
Beleidsbegroting 2022		**10**
	Algemeen	**12**
1.	**Programma Individuele Dienstverlening**	**14**
1.1	Wat willen we bereiken?	15
1.2	Wat gaan we daarvoor doen in 2022?	15
1.2.1	VTH-uitvoering	15
1.2.2	Specialistische taken	16
1.2.3	Omgevingswet van kracht voor VTH-taken	18
1.2.4	Transitie Zorgvuldige Veehouderij	20
1.2.5	Bodem	23
1.2.6	Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS)	26
1.2.7	Energie	27
1.3	Wat mag het kosten?	29
2.	**Programma Regionale Dienstverlening**	**30**
2.1	Wat willen we bereiken?	31
2.2	Wat gaan we daarvoor doen in 2022?	31
2.2.1	Ontwikkelprogramma 2022	31
2.2.2	Regionaal kader VTH	32
2.2.3	(Strafrechtelijke) handhaving	33
2.2.4	Verbetering toezicht	35
2.2.5	Informatiegestuurd werken	37
2.2.6	Samen Sterk in Brabant (SSiB)	39
2.2.7	Klachtenregeling	41
2.3	Wat mag het kosten?	42
3.	**Programma Bedrijfsvoering**	**43**
3.1	Wat willen we bereiken?	44
3.2	Wat gaan we doen in 2022?	45
3.3	Wat mag het kosten?	46
4.	**Paragrafen**	47
4.1	Paragraaf weerstandsvermogen & risicobeheersing	47
4.2	Paragraaf Financiering	50
4.2.1	Renterisico	50
4.2.2	Kasgeldlimiet	51
4.2.3	Renteresultaat Treasury	52
4.3	Paragraaf Bedrijfsvoering	52
4.4	Paragraaf Verbonden partijen	55
4.5	Niet van toepassing zijnde paragrafen	57
Financiële begroting 2022		**60**
1.	**Algemeen**	**60**
1.1	Inleiding	60
1.2	Financiële uitgangspunten	60
1.2.1	Algemene financiële kaders	60
1.2.2	Financieel technische uitgangspunten	61
2.	**Baten en lasten begroting 2022-2025**	**62**
2.1	Overzicht van baten en lasten 2022	62
2.2	Overzicht meerjarenperspectief lasten 2022-2025	63
2.3	Totaal lasten verdeeld naar programma's en bedrijfsvoering	64
2.4	Overzicht meerjarenperspectief baten 2022-2025	65
3.	**Toelichting op baten en lasten 2022**	**66**
3.1	Programma Individuele Dienstverlening	66
3.2	Programma Regionale Dienstverlening	67
3.3	Programma Bedrijfsvoering	69
3.4	Declarabiliteit	70
3.5	Tariefontwikkeling	72
4.	**Overzicht incidentele baten en lasten 2022**	**76**
5.	**Uiteenzetting financiële positie**	**78**
5.1	Algemeen	78
5.2	Investeringen	78
5.3	Geprognosticeerde balans	79
5.4	EMU-saldo	80
5.5	Verloop van reserves en voorzieningen	81
Bijlagen		**82**
1.	Overzicht bijdragen per deelnemer 2022	84
2.	Overzicht baten en lasten per taakveld	86
3.	Geactualiseerde risicoanalyse	88

Financiële samenvatting

De financiële huishouding van de ODBN is inmiddels op orde. Het jaar 2020 is met een positief resultaat afgesloten. Deze lijn hebben we door kunnen vertalen in de ontwerpbegroting 2022. Het meerjarenperspectief van deze ontwerpbegroting is sluitend en bovendien kunnen we in deze begroting een structureel positief resultaat presenteren van ongeveer 400.000 euro. In deze ontwerpbegroting zijn de kaders vertaald uit de Kadernota 2022 die in maart 2021 door het Algemeen Bestuur van de ODBN vastgesteld is. De ontwerpbegroting 2022 is beleidsarm, bestaande budgetten zijn geïndexeerd en de urenraming, met de daarbij horende formatie, is bijgesteld op basis van de concept-werkprogramma's 2022.

De ODBN werkt ook dit jaar aan een goede bedrijfsvoering, betrouwbare managementinformatie en kostenbeheersing. Uitgangspunt is dat we inzicht in de voortgang van de uitvoering hebben, dat de tussentijdse rapportages actueel en betrouwbaar zijn en dat deze een reëel beeld geven van de te verwachten resultaten op jaarbasis. Een grote ambitie gezien de grote maatschappelijke onzekerheden die op ons afkomen. Zo zal 2022 volledig in het teken staan van de uitvoering van de Omgevingswet.

In deze begroting is uitgegaan van ruim 269.000 declarabele uren gebaseerd op de concept-werkprogramma's 2022 en de provinciale opdracht. Dit is een daling van ruim 23.000 uren ten opzichte van de begroting 2021. De urenraming is wel in lijn met de realisatie in 2020 en de definitieve werkprogramma's 2021. De sterke groei van uren die we in eerdere begrotingen nog verwachtten, heeft zich afgevlakt en lijkt nu te stabiliseren. Dit vertaalt zich door in deze begroting. Deze daling wordt vooral veroorzaakt door de afname in uren op aanvullende opdrachten. Op basis van een analyse van de realisatiecijfers 2019 en 2020 is het aantal te verwachten uren op deze aanvullende opdrachten neerwaarts bijgesteld om tot een realistischere raming te komen.
Deze bijstelling vertaalt zich, conform bestaande systematiek, door in een bijstelling van het aantal benodigde fte's in het primaire proces. We laten daarbij ook de formatie van de overhead meedalen, zodat deze binnen de norm van 23% blijft. De totale kosten van de overhead (inclusief alle materiële kosten) blijft binnen de norm ten opzichte van de totale exploitatiekosten. Om in te kunnen blijven spelen op ontwikkelingen en eventuele wijzigingen hanteren we een flexibele schil in de formatie van maximaal 20%. Hiermee blijven we in staat om in te spelen op actuele ontwikkelingen en het bedrijfsrisico bij minder opdrachten af te dekken.

In deze ontwerpbegroting 2022 is gewerkt met de indexeringen uit de vastgestelde Kadernota. Hierin zit een indexering van 1,5% opgenomen ten opzichte van de begroting 2021. Deze indexering is gebaseerd op de macro-economische verkenning van het CPB van september 2020. Op dit moment zijn de onderhandelingen voor een nieuwe CAO nog niet afgerond. Hoe de effecten van een nieuwe CAO zich verhouden ten opzichte van de opgenomen indexering is nog onbekend, maar vooralsnog verwachten we dat de opgenomen indexering voldoende is om de ontwikkelingen op te vangen.

MEERJAREN-PERSPECTIEF BATEN EN LASTEN	BEGROTING 2021	BEGROTING 2022	BEGROTING 2023	BEGROTING 2024	BEGROTING 2025
LASTEN					
Individuele dienstverlening	17.036	**14.445**	14.445	14.445	14.445
Regionale dienstverlening	4.028	**2.327**	2.377	1.293	1.293
Bedrijfsvoering	10.752	**10.753**	10.753	10.347	10.347
Reserves	0	**0**	0	0	0
TOTAAL LASTEN	**31.816**	**27.526**	**27.576**	**26.086**	**26.086**
BATEN					
Individuele dienstverlening	26.884	**24.645**	24.645	24.645	24.645
Regionale dienstverlening	3.145	**3.277**	3.327	1.837	1.837
Bedrijfsvoering	0	**0**	0	0	0
Reserves	1.893	**0**	0	0	0
TOTAAL BATEN	**31.923**	**27.923**	**27.973**	**26.483**	**26.483**
SALDO VAN BATEN EN LASTEN	**106**	**397**	**397**	**397**	**397**

In het meerjarenperspectief, zoals hierboven gepresenteerd, zijn de urenramingen zoals deze voor 2022 opgesteld zijn, structureel verwerkt voor de jaarschijven 2023 t/m 2025. Dit leidt tot een eenduidig beeld aan zowel lasten als baten kant van deze begroting. Hierop is één uitzondering. De subsidie voor Samen Sterk in Brabant impuls is door de provincie Brabant verstrekt tot en met 2023. Hoewel de verwachting is dat dit ook na 2023 wordt voortgezet, is vanuit het voorzichtigheidsprincipe daarmee geen rekening gehouden. Vanaf 2024 nemen daarmee de opgenomen uren en de totale lasten in het primaire proces af. Ook in de overhead worden de formatie en budgetten bijgesteld.

De eerste concept-werkprogramma's 2022 (maart 2021) voor de gemeentelijke deelnemers zijn vertaald naar deze begroting. Voor deze vertaling is gebruik gemaakt van het gemiddelde tarief uit de Kadernota 2022. In de concept-werkprogramma's is gewerkt met gedifferentieerde tarieven. In de eerste bestuursrapportage 2022 worden de definitieve werkprogramma's op basis van dit gedifferentieerde tarief vertaald in de begroting.

Op basis van de ontwikkelingen die gemeenten voor 2022 verwachten, worden de werkprogramma's in de loop van 2021 gezamenlijk verder aangescherpt zodat de definitieve werkprogramma's voor 1 december 2021 kunnen worden vastgesteld. **De financiële vertaling van de individuele werkprogramma's vormt de basis van het budget dat in de afzonderlijke begrotingen van de deelnemers moet worden gereserveerd.**

In deze begroting is de provinciale opdracht opgenomen op basis van de opdracht 2021. In de komende periode wordt samengewerkt met de provincie Brabant en de 2 andere omgevingsdiensten om de provinciale opdracht 2022 vorm te geven.

Deze begroting van de ODBN gaat over de verwachte ontwikkelingen die de ODBN als organisatie in zijn totaliteit voorziet voor 2022 in aansluiting op de Kadernota 2022. De effecten van de definitieve opdrachten 2022 zullen bij de eerste bestuursrapportage in 2022 verwerkt worden in de begroting.

Het dagelijks bestuur van de Omgevingsdienst Brabant Noord,

De secretaris,

J.A.J. Lenssen

De voorzitter,

M.C. Bakermans

Beleidsbegroting 2022

Algemeen

Deelnemers

De Omgevingsdienst Brabant Noord (ODBN) is een gemeenschappelijke regeling van 10 gemeenten[1] in Noordoost-Brabant en de provincie Brabant. Samen hebben we een verantwoordelijkheid voor een schone, veilige en gezonde leefomgeving voor mensen, dieren en planten. Als verlengstuk van het lokale en provinciale bestuur voert de ODBN een deel van deze wettelijke overheidstaak uit.

Programma-indeling P&C-documenten

De ODBN kent in haar planning & control (P&C) documenten drie programma's:

1. Het programma **Individuele Dienstverlening** gaat over de dienstverlening aan een deelnemer van zowel de wettelijke basistaken als de verzoektaken die een deelnemer bij de ODBN heeft neergelegd. Hier zijn ook de aanvullende verzoektaken buiten het werkprogramma in ondergebracht.
2. Het programma **Regionale Dienstverlening** gaat over taken die de ODBN voor de regio uitvoert. Zoals de Collectieve Taken, Samen Sterk in Brabant, de Klachtenregeling/crisispiket, sanering Verkeerslawaai, de Vereniging van Contractanten en het beheer van voormalige stortplaatsen.
3. Het derde programma gaat over de **Bedrijfsvoering** van de ODBN.

In alle P&C producten, zoals de begrotingen en kadernota's komt deze indeling terug.

Missie

De Omgevingsdienst Brabant Noord werkt aan een schone, veilige en gezonde leefomgeving, nu en in de toekomst.

[1] *Door herindelingen in de regio Brabant Noord daalt het aantal deelnemende gemeenten van 16 in 2020 naar 10 in 2022. Hierin is de aansluiting van gemeente Grave bij gemeente Land van Cuijk verwerkt.*

Visie en strategie

Onze leefomgeving is divers en is maatschappelijk een actueel thema voor iedere inwoner en ondernemer. Als deskundige uitvoeringsorganisatie signaleren we en agenderen we de voortdurende veranderingen in de fysieke leefomgeving. Dit betekent doorlopende ontwikkeling en vernieuwing van ons werk. Onze deskundige medewerkers op het vlak van vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) werken binnen de kaders van de wetten van milieu, natuurbescherming, bouwen en wonen. Zo kunnen we de gemeenten in Noordoost-Brabant en de provincie Brabant professioneel en met kennis van zaken adviseren. De ODBN richt zich op samenwerking; binnen de eigen organisatie, met gemeenten, de provincie en andere relevante organisaties. Gemeenten en de provincie voelen zich als eigenaar en als opdrachtgever betrokken.

Als ODBN zijn we primair een uitvoeringsorganisatie van VTH-taken. We streven naar een continue verbetering van de kwaliteit en deskundigheid van onze medewerkers, ons belangrijkste kapitaal. Naast de uitvoering van VTH-taken adviseren wij steeds meer over de effecten van beleid in de praktijk. Door ons werk zien we wat er in de fysieke leefomgeving gebeurt. Ook Brabantbreed en landelijk dragen we onze expertise uit en staat onze leefomgeving in Brabant Noord centraal.

Kortom onze ambitie is:
"De ODBN is dé deskundige uitvoerder op het terrein van vergunningverlening, toezicht en handhaving. Vanuit onze kennis van de praktijk adviseren wij over milieu en natuur en de uitvoerbaarheid en effecten van beleid."

1 Programma Individuele Dienstverlening

Dit programma sluit aan op de individuele werkprogramma's die onze deelnemers aan ons opdragen. Hierbij gaat het om de kerntaken vergunningverlening, toezicht en handhaving op het gebied van milieu, natuurbescherming, bouwen, wonen, ruimtelijke ontwikkeling en omgevingsrecht (advies).

Beleidskaders/richtlijnen

OMSCHRIJVING	DATUM	EXPIRATIEDATUM
HUIDIGE WETTEN VOOR OMGEVINGSWET		
Wet milieubeheer	1 maart 1993	1 januari 2022*
Activiteitenbesluit	1 januari 2008	1 januari 2022*
Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo)	1 oktober 2010	1 januari 2022*
Wet Natuurbescherming	1 januari 2017	1 januari 2022*
Draaiboek deelproces milieubeheer	25 september 2017	
NA INVOERING VAN OMGEVINGSWET		
Omgevingswet 2022	1 januari 2022*	In ontwikkeling
Nadere regelgeving	1 januari 2022*	In ontwikkeling

** Uitgaande van besluit Rijk invoering Omgevingswet per 1-1-2022.*

1.1 Wat willen we bereiken?

Als ODBN werken we samen met onze deelnemers en ketenpartners aan een schone, veilige en gezonde leefomgeving. Binnen dit programma voeren wij voor onze gemeentelijke deelnemers het werkprogramma uit wat in december 2021 wordt vastgesteld. Voor de provincie voeren we de Provinciale opdracht uit. Binnen de uitvoering van deze VTH- en specialistische milieutaken zijn er een aantal ontwikkelingen die van invloed zijn op de uitvoering. Deze lichten we in dit programma toe.

1.2 Wat gaan we daarvoor doen in 2022?

1.2.1 VTH-uitvoering

Als ODBN voeren we onze primaire VTH-taken uit op het vlak van het milieu voor de gemeenten en provincie. Voor sommige gemeenten behandelen we ook de BRIKS taken met de focus op slopen. Voor de provincie voeren we bovendien de taken van de Wet natuurbescherming (Wnb) uit.

Wat gaan we doen in 2022?

- → In 2022 voeren wij de VTH-taken uit ons werkprogramma 2022 uit. Daarnaast gaan we door met de ontwikkeling van onze kerntaken van VTH. Daarbij werken wij vanuit de bedoeling van de Omgevingswet en 'geleerde lessen' van de werkwijze bij de transitie van de veehouderij.
- → We voeren meer risicogericht en resultaatgericht toezicht en handhaving uit en de inzet zal meer georganiseerd worden rondom maatschappelijke thema's met een grote milieu-impact.
- → Voor de provincie zijn de taken belegd in het VTH-programma 2022. Dit VTH-programma vormt de basis voor onze werkzaamheden en de begrote omzet in de begroting. De uitvoering van de Wnb is voor een groot gedeelte bepalend voor de totale omvang van het programma. Doorgaans legt de provincie naast het VTH-programma aanvullende verzoektaken neer bij de ODBN.
- → Snelle opeenvolgende ontwikkelingen vragen een continu proces van kennis- en kwaliteitsverbetering. We blijven daarom actief op de arbeidsmarkt, leiden zelf medewerkers op en zorgen voor het boeien en binden van de eigen medewerkers.

Welke onzekerheden kennen we?

- → De Wnb kent nog steeds de nodige dynamiek als gevolg van uitspraken van de Raad van State waardoor er geen sprake is van een stabiele wetgeving met vaste kaders. Dit is in brede zin van invloed op de uitvoering. Het is vaak letterlijk hollen of stilstaan. Deze "dynamiek" geeft onzekerheden voor de ODBN maar zeker ook voor de provincie als opdrachtgever. Om deze onzekerheden tot een minimum te beperken is in gezamenlijk overleg besloten om de opdracht Wnb gebiedsbescherming anders in te gaan richten. Het uitgangspunt (en daarmee opdrachtwaarde) zal zich richten op een stabiele personele capaciteit waarbij producten en diensten meebewegen in de ontwikkelingen.

Hoe communiceren we?

→ Maandelijks worden overzichten van de voortgang van het werkprogramma verzonden naar de gemeenten. In accountgesprekken blijven we de deelnemers op de hoogte houden van ontwikkelingen en voortgang en horen we graag welke ontwikkelingen spelen binnen de betreffende gemeenten en provincie. We kunnen dan onze samenwerking blijven optimaliseren. Drie keer per jaar volgt een schriftelijke verantwoording (T rapportages) aan de deelnemers waar we de kwantiteit en kwaliteit van ons werk combineren.

→ Communicatie met de deelnemer provincie Brabant gaat middels de afgesproken reguliere overleggen en rapportages.

1.2.2 Specialistische taken

De ODBN voert voor haar deelnemers ook specialistische milieu(advies)taken uit. Voor 2022 zijn de volgende ontwikkelingen van belang:

➜ **Geluid:** gemeenten moeten vanaf 2022 een basiskaart geluid opstellen die elke 5 jaar gemonitord moet worden. In samenwerking met gemeenten, provincie en ODBN wordt begin 2022 een Verkeer Kaart Milieu opgeleverd. Hierdoor kan met ingang van 2022 in ruimtelijke plannen en in de taken rondom verkeerslawaai conform de Omgevingswet geadviseerd worden.

➜ **Geluid:** de rekensystematiek voor gezoneerde industrieterreinen verandert en daarmee veranderen ook contouren. Dit moet in de Omgevingsplannen (voor 2029) worden meegenomen. Gemeenten die gezoneerde industrieterreinen hebben, worden geadviseerd middelen vrij te maken voor deze aanpassing. Afhankelijk van de prioriteiten die de gemeenten stellen (door de ODBN geïnventariseerd in 2021) wordt hieraan, in 2022 en verder, invulling gegeven.

➜ **Externe veiligheid:** het wegvallen van de IOV (Impuls Omgevings Veiligheid) subsidie per 2021 wordt door het Rijk gecompenseerd door een extra uitkering in het gemeentefonds. Deze is niet specifiek geoormerkt voor externe veiligheid. Voor een goede continuering van de dienstverlening is het verstandig dat ook in 2022 de middelen die gemeenten ontvangen hebben voor externe veiligheid worden gereserveerd en in de werkprogramma's zo nodig extra uren worden opgenomen.

➜ **Lucht:** schone en gezonde lucht is een actueel thema. Steeds meer gemeenten sluiten aan bij het Schone Lucht Akkoord. In de regio wordt gewerkt aan een regionaal uitvoeringsprogramma. Aan de deelnemers wordt gevraagd in kaart te brengen welke inzet van het VTH-instrumentarium nodig is om een bijdrage te leveren aan het behalen van de SLA-doelen. Deze inzet moet dan worden verwerkt in de Werkprogramma's 2022.

➜ Voor alle specialismen geldt dat de bruidsschat moet worden verwerkt in Omgevingsplannen. Dit wordt in de paragraaf 'Omgevingswet van kracht voor VTH-taken' kort toegelicht.

Als ODBN bereiden we ons hier samen met u zo goed mogelijk op voor in de komende jaren en blijven we hierover in gesprek.

Wat gaan we doen in 2022?

→ We voeren onze (verzoek)taken op het gebied van milieuspecialismen uit voor onze deelnemers. De afzonderlijke ontwikkelingen staan hierboven genoemd

Welke onzekerheden kennen we?

→ Voor verschillende ontwikkelingen zijn deelnemers aan zet om beleidsambities te vertalen naar de uitvoering van de specialistische milieutaken. Het dilemma van lokale autonomie en een regionaal speelveld en de uitvoeringsconsequenties spelen hierin vaak een rol. Het laatste aspect is voor de ODBN van groot belang om de effecten hiervan in beeld te hebben.

Hoe communiceren we?

→ Ambtelijk via het RSP en via de accountmanagers houden we elkaar op de hoogte van ontwikkelingen binnen deze milieutaken. Schriftelijk rapporteren we over de uitvoering via de T-rapportages. Bestuurlijk via het Dagelijks Bestuur en Algemeen Bestuur

1.2.3 Omgevingswet van kracht voor VTH-taken

De Omgevingswet bundelt 26 wetten die regels bevatten die de fysieke leefomgeving raken zoals milieu-, bouw- en waterwetgeving. De Omgevingswet omvat ook nieuwe thema's zoals gezondheid en veiligheid. Belangrijke doelstelling van de wet is het omgevingsbeleid af te stemmen op de behoeften en doelstellingen van inwoners en bedrijven. Naar verwachting treedt de Omgevingswet per 1 januari 2022 in werking, al zal het kabinet definitief uitsluitsel rond de invoering pas rond de zomer geven. Zowel voor provincie, gemeenten, ketenpartners en ODBN wordt 2022 een startjaar om te gaan werken vanuit andere wetgeving, andere instrumenten, te sturen op het gesprek aan de voorkant, (nog) meer integrale (digitale) samenwerking en in dit alles te ontdekken wat er wel en niet kan. Ondanks de lange aanloopperiode, zullen we de eerste jaren veel lessen opdoen in de praktijk. Dat is niet erg zolang we met elkaar goed het gesprek blijven voeren over "werkt het zoals we het hadden bedacht?" en "waar is het nodig om bij te sturen?".

Enkele veranderingen zijn bijvoorbeeld een beslistermijn die wordt teruggebracht naar 8 weken en de wijziging in de wet van het begrip 'inrichting' naar 'milieubelastende activiteit'. Maar ook de wijze waarop we in houding en gedrag initiatiefnemers benaderen. In de samenwerking met gemeenten en provincie vraagt dit een goede afstemming. Onderdelen daarvan zijn eenduidige afspraken en een helder beeld over het samenspel tussen ODBN en deelnemer en daarmee de inrichting van bijvoorbeeld het vooroverleg en de omgevingsdialoog. Om de digitale samenwerking te bevorderen wordt het Digitale Stelsel Omgevingswet (DSO) door het Rijk ontwikkeld. Het DSO bundelt en ontsluit informatie die bij de diverse partners aanwezig is. Zowel omgevingsdiensten als haar deelnemers moeten tijdig zorgen dat hun systemen aansluiten bij het landelijke DSO. De ODBN ligt op schema op dit vlak.

In 2019, 2020 en 2021 is de ODBN – samen met onze deelnemers en ketenpartners – bezig met de invoering van de Omgevingswet. Dit doen we via twee sporen. Het eerste spoor betekent onder andere het inregelen van werkprocessen, de inrichting van het Digitaal Stelsel Omgevingswet en de samenwerkingsafspraken met u als deelnemer. Het tweede spoor is dat onze medewerkers klaar moeten zijn voor de Omgevingswet. Dat betekent het opleiden van onze medewerkers. Dat doen we zo dicht mogelijk op de invoering, zodat de geleerde kennis ook direct toegepast kan worden.

Het omzetten van het huidige inrichtingenbestand naar een activiteitenbestand is een grote klus. Van de 15.000 inrichtingen die onze regio kent, moeten alle milieubelastende activiteiten opgenomen worden in het activiteitenbestand. Dat is niet alleen een technische klus, maar ook een waarbij de juridische kwaliteit van de omzetting gewaarborgd moet worden. Hoe dit precies moet en welke impact deze omzetting ook landelijk heeft, is nog onvoldoende bekend. Feit is dat alle overheden met deze onduidelijkheid zitten, waarbij het erop lijkt dat landelijk de benodigde werkzaamheden voor deze omzetting zijn onderschat.

Wat gaan we doen in 2022?

→ We voeren de VTH-taken uit onder de nieuwe Omgevingswet.
→ We monitoren of de uitvoering conform voorbereiding plaatsvindt en sturen bij waar nodig.

Welke onzekerheden kennen we?

→ Uitgangspunt is om de VTH-taken onder de Omgevingswet binnen de huidige financiële kaders uit te voeren. Hier sturen we op, maar er is een risico dat met nieuwe wetgeving deze aanname in de praktijk blijkt af te wijken.
→ We sluiten niet uit dat in de eerste periode van de uitvoering van de Omgevingswet er mogelijk nog uitvoeringsproblemen naar boven kunnen komen die een effect hebben op de kosten.
→ De inhoudelijke en financiële impact van het Inrichtingenbestand naar een Activiteitenbestand is nog onbekend. Zo zijn de effecten van het Activiteitenbestand op de werkprogramma's en de provinciale opdracht goeddeels onbekend. We volgen landelijke ontwikkelingen op de voet. In 2021 volgt een voorstel naar onze deelnemers.
→ We zijn als ODBN afhankelijk in hoeverre de deelnemers voorbereid zijn op de Omgevingswet.
→ We zijn afhankelijk van het Rijk voor de ontwikkeling van het Digitaal Stelsel Omgevingswet. Het is op dit moment nog niet duidelijk of het systeem (volledig) operationeel is per 2022.

Hoe communiceren we?

→ We houden deelnemers individueel en collectief, via het Regionaal Strategisch Platform (RSP), op de hoogte over de uitvoeringsconsequenties van de Omgevingswet. We doen dit bestuurlijk via het Dagelijks en Algemeen Bestuur .
→ We werken met de programmamanagers Omgevingswet van de deelnemers samen in het Regionaal Netwerk Omgevingswet (RNO).

1.2.4 Transitie Zorgvuldige Veehouderij

De transitie naar een Zorgvuldige Veehouderij is in Brabant nog steeds in volle gang en het onderwerp van een maatschappelijk debat. De ODBN focust zich voornamelijk op de uitvoeringsconsequenties van het veranderende beleid, zodat de VTH-taken kwalitatief goed en efficiënt uitgevoerd kunnen worden. De transitie kent vele facetten. Meerdere ontwikkelingen, zoals eerder ook geschetst in de Kadernota, hebben allemaal hun invloed op onze dagelijkse werkpraktijk.

Ontwikkelingen in 2022

De nasleep van de Stoppersregeling, de uitwerking van de Saneringsregeling Varkenshouderij en de beëindigingsregelingen Stikstof van het Rijk, gaan in 2022 spelen. Voor de agrarische sector zijn niet alleen de ontwikkelingen in het stikstofdossier van groot belang, maar kan jurisprudentie ook tot grote veranderingen leiden. Het is elke keer lastig te voorspellen binnen een dynamisch dossier als de veehouderij wat de effecten van die jurisprudentie op de taakuitvoering zijn. Daarom volgen we die ontwikkelingen op de voet.

Naast de uitvoeringsconsequenties van beleid zien we ook het belang van het onderwerp gezondheidsrisico's rond veehouderijen toenemen. We hebben de aandacht rondom nertsenhouderijen en corona gezien, maar in het algemeen is er meer en meer aandacht voor dierziekten. Gezondheid en veehouderij zal door de invoering van de Omgevingswet en actuele gebeurtenissen een grotere rol gaan spelen in de VTH-taken.

Van taskforce naar agrarisch platform

Sinds 2019 zijn de drie Brabantse Omgevingsdiensten bezig geweest om de ontwikkelingen in de agrarische sector te vertalen naar de eigen omgevingsdienst. De notitie Meer dan de som der delen! van de Taskforce 1.0 is het uitgangspunt geweest voor andere manieren van werken. In 2020 en 2021 heeft de Taskforce 2.0 uitwerking gegeven aan de maatregelen en adviezen. Ze zijn geïmplementeerd, waardoor we effectiever werken. Zo proberen we het hoofd te bieden aan een piek van werkzaamheden in de komende jaren. Uit een tweetal Herijkingsnotities (vanuit de Taskforce 2.0) blijkt dat de hoeveelheid werk, en daarmee de wervingsopgave, onverminderd hoog blijft en zoals uit het voorgaande blijkt, vaak ook moeilijk te voorspellen is. Het blijft daarom zaak om continu aandacht te hebben voor efficiënte werkwijzen.

Met de Taskforce 2.0 hebben de drie diensten op eenzelfde wijze de maatregelen geïmplementeerd. Zo zorgen we voor een gelijk speelveld en leren we van elkaar. We willen deze samenwerking borgen door het oprichten van een nieuw 'agrarisch platform' van de drie Brabantse Omgevingsdiensten. Ook in 2022 is er veel in beweging en is het belangrijk om goed bij elkaar aangehaakt te blijven. De effecten van de maatregelen monitoren we. We blijven het nieuwe beleid toetsten aan uitvoerbaarheid. We hebben hiervoor structurele aandacht en stemmen Brabant breed af binnen het agrarisch platform.

Daarnaast willen we de ervaringen binnen de agrarische taakuitvoering ook toepassen op de overige taakuitvoering binnen de ODBN, zodat we over de gehele linie een slag slaan in het nog efficiënter maken van onze taakuitvoering.

Wat gaan we doen in 2022?

→ In 2022 monitoren we de uitwerking van de maatregelen en sturen bij waar nodig. We evalueren, borgen en verbeteren waar we kunnen. We verfijnen en bestendigen onze werkwijzen.
→ We richten een agrarisch platform op. De intensievere en verbeterde afstemming en samenwerking tussen de Brabantse omgevingsdiensten, willen we behouden. We evalueren gezamenlijk de implementatie van de maatregelen en leren daarbij van elkaar.
→ In 2022 richten we onze blik verder naar buiten. We zoeken onze externe partners geregeld op ter bevordering van een betere samenwerking en afstemming. Input van hen nemen we mee bij de verbetering van onze werkprocessen.

Welke onzekerheden kennen we?

→ Bepaalde regelingen kennen een vrijwillige basis. Hierdoor is het niet mogelijk om de exacte omvang van de werkzaamheden van tevoren vast te stellen. Het verschil tussen beoogd en daadwerkelijke deelname aan de regelingen kan significant zijn.
→ De ervaring leert dat jurisprudentie een enorme impact kan hebben op onze werkvoorraad. We volgen deze op de voet en anticiperen zo goed als mogelijk.

Hoe communiceren we?

→ In 2022 voeren wij de agrarische VTH-taken uit volgens ons gemeentelijk werkprogramma en provinciale opdracht. We werken vanuit de bedoeling van de Omgevingswet en 'geleerde lessen' van de Taskforce 2.0. Maandelijks worden overzichten van de voortgang van het werkprogramma verzonden naar de gemeenten. In de accountgesprekken met de gemeenten en de provincie blijven we de deelnemers op de hoogte houden van ontwikkelingen en voortgang van de transitie van de veehouderij. We kunnen dan onze samenwerking blijven optimaliseren.
→ Drie keer per jaar volgt een schriftelijke verantwoording in de vorm van de T-rapportages waar we de kwantiteit en kwaliteit van ons werk combineren.
→ Waar nodig voorzien we deelnemers van notities/kennisberichten en adviezen hoe de werkzaamheden zo efficiënt mogelijk kunnen worden ingericht.
→ Om een vlotte afhandeling van verschillende regelingen te garanderen, is het van belang dat de verschillende partners in nauw overleg met elkaar synergie kansen creëren en benutten. Ook zal er vanuit de verschillende netwerken waar de ODBN aan deelneemt, afstemming worden gezocht met de regionale partners. Daarbij wordt ingezet op de verbetering van de samenwerking met adviseurs die namens de bedrijven de aanvragen indienen om de kwaliteit van de aanvragen te verbeteren.

1.2.5 Bodem

Overdracht bodemtaken van provincie naar gemeenten

Met de verwachte inwerkingtreding van de Omgevingswet per 1 januari 2022 gaat de bevoegdheid die nu bij de provincie ligt voor de Wet bodembescherming (Wbb) over naar de gemeenten. Gemeenten zijn dan primair beheerder van de bodemkwaliteit voor hun grondgebied. Door deze overdracht komen alle basistaken voor de bodem(sanering) bij de gemeenten te liggen. Reeds beschikte en lopende saneringen blijven onder de bevoegdheid van de provincie.

Basistaken bodem

Toezicht en handhaving bij saneringen, de zogenaamde toevalstreffers en zorgplichtgevallen, worden onder de Omgevingswet een gemeentelijke basistaak. Ook geeft de Omgevingswet ruimte om via Omgevingsplannen (onderzoek naar) bodemkwaliteit lokaal te regelen. Totdat een Omgevingsplan is vastgesteld geldt de Nota bodembeheer (inclusief Nota PFAS). Dit geldt maximaal 2 jaar, daarna dient de Nota integraal opgenomen te zijn in het Omgevingsplan.

Verzoektaken bodem

Maatschappelijke opgaven zoals klimaatadaptatie, de energietransitie maar ook de achteruitgang in kwaliteit (organische stofgehalten, verdroging, vernatting, bodemleven) van de landbouwgronden in onze regio, kunnen voor inhoudelijke verschuivingen in de aanpak van bodembeheer door gemeenten zorgen. Dit vraagt om een andere benaderingswijze en specifieke kennis van de bodem en ondergrond, uitgaande van het natuurlijke bodem- en watersysteem, inclusief haar potenties en kwetsbaarheden. De inbreng van specifieke kennis bij de totstandkoming van de Omgevingsvisie en het Omgevingsplan kan als een verzoektaak bij de ODBN worden belegd.

We constateren dat er nog maar bij een beperkt aantal deelnemers voldoende bodemkennis is. Voor de basistaken zorgt de ODBN dat die goed geborgd worden binnen onze organisatie. De deelnemers moeten zelf afwegen of ze de verzoektaken zelf gaan uitvoeren of bij de ODBN willen beleggen.

Nulsituatie-onderzoeken bij inrichtingen

Met de komst van de omgevingswet zal de verplichting om een nulsituatie-onderzoek bij oprichting of wijziging van een activiteit verdwijnen. Wel zal de verplichting om bij beëindiging een eindsituatie onderzoek uit te voeren blijven bestaan. De verwachting is dat inrichtinghouders toch nulsituatie onderzoeken laten uitvoeren en ter beoordeling aan de gemeente zullen aanbieden. Dit onderzoek kan dan na beoordeling door het bevoegd gezag als referentieonderzoek dienen bij beëindiging van de activiteiten. Voordeel hierbij is dat bij eventuele verontreiniging alleen de door de inrichtinghouder zelf veroorzaakte verontreiniging hoeft te worden gesaneerd. Anders dient te worden teruggesaneerd tot achtergrondwaarde "schoon" dat in de praktijk en verdergaande sanering kan betekenen. In de werkprogramma's is opgenomen dat wij de beoordeling van deze bodemonderzoeken als verzoektaak kunnen uitvoeren.

Wat gaan we doen in 2022?

- → Voor 2022 verwachten we een toename van de bodemtaken door de overdracht van de provinciale taken en de komst van nieuwe basistaken bodem, zoals graafactiviteiten. De toename van uren in het werkprogramma wordt met de individuele gemeenten besproken.
- → In welke mate gemeenten door het Rijk gecompenseerd worden, voor de nieuwe taken voortvloeiend uit de komst van de Omgevingswet, is nog niet bekend.

Welke onzekerheden kennen we?

- → De werkzaamheden zijn vraaggestuurd en daardoor qua omvang moeilijk van tevoren in te schatten.
- → Van sommige nieuwe taken hebben we (en zijn er ook landelijk) geen ervaringscijfers.
- → Het is nog onduidelijk of de Omgevingswet op 1-1-2022 in werking treedt. De overdracht van bodemtaken is aan de invoering gekoppeld.
- → De werkprocessen en de omvang van de taken in uren is sterk afhankelijk van de wijze waarop het DSO (digitaal stelsel) wordt ingericht en hoe het aspect bodem in de Omgevingsplannen wordt verwerkt.

Hoe communiceren we?

- → Via de totstandkoming van de werkprogramma's informeren we de deelnemers over de omvang van de basistaken en overleggen we over mogelijke verzoektaken die deelnemers bij de ODBN willen neerleggen.

1.2.6 Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS)

De laatste jaren is de aanwezigheid van Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS) een urgent thema. De aanwezigheid van ZZS speelt breed: in lucht, water en bodem. Deze stoffen zijn geclassificeerd als de gevaarlijkste stoffen voor mens en milieu en het is het streven om deze stoffen uit de leefomgeving te weren. De drie Brabantse Omgevingsdiensten zijn in opdracht van de provincie bezig met het vormen van een beeld over emissies van ZZS in Brabant. Vanwege de aanwezigheid van grote industrie in Midden-West Brabant is de OMWB hiervan trekker. Dit project kan effect hebben voor 2022 als vergunningen geactualiseerd moeten worden.

Daarnaast is ZZS binnen toezicht niet eerder een thema geweest. Het vergroten van de kennis van ZZS bij onze toezichthouders (ook voor gemeentelijke taken) is een belangrijke stap om ZZS te borgen in onze taakuitvoering. Maar ook in de risicoanalyse bij de herijking van het Regionaal Operationeel Kader (ROK-VTH) moet ZZS een plaats krijgen. Zo kunnen we inzoomen op branches die een hoog risico hebben middels projectmatig/themagericht toezicht. Op basis van de beschikbare informatie lijkt het ons raadzaam om toezicht op ZZS op een projectmatige wijze te organiseren en niet op te nemen in het reguliere toezicht.

Wat gaan we doen in 2022?

→ De effecten van het project ZZS zijn pas in beeld als het provinciale project is afgerond in 2021. Er kan sprake zijn van toename in uren als vergunningen geactualiseerd moeten worden.
→ In de risicoanalyse in het ROK-VTH krijgt ZZS een plaats. Deze herijking start half 2021 en vaststelling zal halverwege 2022 plaatsvinden;
→ Het projectmatige toezicht kan leiden (via het ROK-VTH) tot herprioritering/ verschuiving van taken of een toename van taken in het werkprogramma of de provinciale opdracht. Hierover gaat de ODBN met de deelnemers in gesprek.

Welke onzekerheden kennen we?

→ Het is nog onduidelijk welke effecten dit onderwerp heeft op het Werkprogramma 2022. Voor de begroting heeft dit echter geen effect.

Hoe communiceren we?

→ Via de accountmanagers zullen we de deelnemers op de hoogte houden van de ontwikkelingen op het vlak van ZZS.

1.2.7 Energie

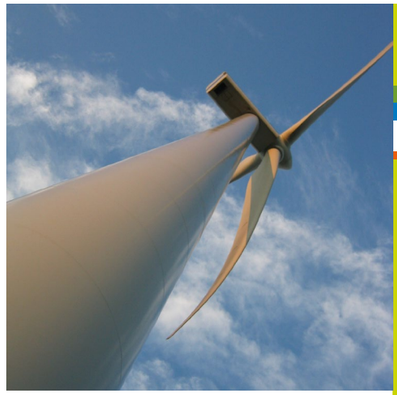

Het klimaatbeleid van het Rijk (klimaatakkoord), de regio (Regionale Energie Strategie) en gemeenten zetten stevig in op energiebesparing in de gebouwde omgeving, aardgasloze wijken en op duurzame opwek uit wind- en zonneparken, biomassa en geothermie. De ODBN heeft hierin ook een rol, wij zien namens gemeenten en provincie toe op naleving van wettelijke energiebesparingsverplichtingen en vergunningsvoorschriften.

In 2021 is de ODBN vanuit het werkprogramma gestart met de uitvoering van een themaplan energie. Voor 2022 wordt dit themaplan in samenspraak met de werkgroep energiebesparing van de RES geactualiseerd. We verwachten een intensivering op energie van 1.200 naar 2.400 uur. Dat heeft een aantal redenen:

1. De RES-doelen voor energiebesparing (11% in 2030)
2. Een per saldo zwaardere inzet als gevolg van nieuwe regelgeving
3. Het wegvallen van de Rijkssubsidie voor energietoezicht.

De nadruk zal ook in 2022 liggen bij de uitvoering van informatiegestuurd energietoezicht. Maar er is ook extra inzet nodig voor implementatie en uitvoering van veranderende wet- en regelgeving.

Want in de wettelijke bepalingen gaat de komende jaren veel veranderen. De komst van de Omgevingswet heeft twee belangrijke gevolgen voor energietoezicht. De eerste is dat regelgeving voor gebouw (Besluit Bouwwerken Leefomgeving, BBL) en activiteit (Besluit Activiteiten Leefomgeving, BAL) wordt gescheiden. Dat leidt tot dubbelde trajecten in verhuursituaties. De ODBN is in principe alleen gemandateerd voor toezicht op de activiteitgebonden maatregelen (BAL).

Tweede gevolg is dat een groot deel van de doelgroep van gemeentelijk energietoezicht komt te vallen onder decentrale regelgeving. De energiebesparingsplicht zit in de bruidsschat en blijft nog tot 2029 van kracht. Maar dat geldt niet voor de Informatieplicht. Zonder interventie van de gemeente vervalt deze voor een deel van de bedrijven op de ingangsdatum van de Omgevingswet. Onder de Omgevingswet wordt uiterlijk 1-1-2023 (dus mogelijk nog in 2022) de 'verbrede energiebeparingsplicht' geïntroduceerd. Naast de al bestaande verplichtingen worden ook andere CO2-besparende maatregelen verplicht, zoals bijvoorbeeld zonnepanelen op daken en ongebruikte terreinen. De verbrede energiebesparingsplicht gaat ook rechtstreeks doorwerken naar de meeste vergunningplichtige bedrijven. Energievoorschriften in de vergunning worden daarmee overbodig en dat zal actie vragen van vergunningverlening en toezicht.

Daarnaast wijzigen nog een aantal zaken:

- In het BBL worden gemeenten bevoegd gezag voor energielabels van gebouwen. Kantoren moeten vanaf 2023 een verplicht energielabel C hebben;
- In het BAL komt een nieuwe regeling voor CO2-reductie werkgebonden personenmobiliteit. De inzet van het Rijk is om toezicht en handhaving hierop onder te brengen in het basistakenpakket van omgevingsdiensten. De regeling wordt geïntroduceerd in de Omgevingswet, toezicht en handhaving gaat naar verwachting pas spelen na 2022;
- Het Rijk werkt aan nieuwe energieconvenanten voor de industrie en dienstensector. Dat zijn belangrijke doelgroepen van het energietoezicht door de ODBN;

Wat gaan we doen in 2022?

- We geven uitvoering aan het themaplan energie als onderdeel van het werkprogramma. De omvang wordt groter. Een voorstel hiervoor wordt onderdeel van het concept-werkprogramma 2022;
- We verzorgen de organisatie en coördinatie van de uitvoering van de VUE-subsidieregeling. De uitvoering van de subsidie wordt door een uitvoerende partij uit de markt gedaan namens de deelnemende gemeenten.

Welke onzekerheden kennen we?

- Het besluit over de inwerkingtreding van de Omgevingswet is ook voor energie van belang. Dit bepaalt de omvang van de wijzigingen in wet- en regelgeving van deze taak in 2022;
- De startdatum van nieuwe energieconvenanten voor de industrie- en dienstensector en de gevolgen daarvan voor de uitvoering in 2022 zijn nog onbekend. We volgen dit op de voet;
- Mogelijk gaat de verbrede energiebesparingsplicht al van start in 2022. Dat heeft naar verwachting gevolgen voor de uitvoering in 2022;
- Het vervolg van de VUE-subsidieregeling in 2022 is nog niet definitief;

Hoe communiceren we?

- We blijven onze deelnemers informeren over wijzigingen in wet- en regelgeving en waar nodig implementeren we deze in de organisatie.

1.3 Wat mag het kosten?

PROGRAMMA INDIVIDUELE DIENSTVERLENING	REKENING 2020	BEGROTING 2021	BEGROTING 2021
Personeel	13.991	17.036	**14.445**
Bedrijfsmiddelen	411	0	**0**
TOTAAL LASTEN	**14.402**	**17.036**	**14.445**
Basis- en VTH-verzoektaken	12.270	13.823	**13.856**
Overige Verzoektaken	9.152	9.688	**9.686**
Aanvullende verzoektaken	1.946	3.374	**1.104**
TOTAAL BATEN	**23.368**	**26.884**	**24.645**
SALDO	**8.966**	**9.848**	**10.200**

Toelichting

Voor de uitvoering van het programma Individuele Dienstverlening zijn 239.884 uren geraamd. De groei van het aantal uren die we in de begroting 2021 nog verwachtten, heeft zich afgevlakt en lijkt zich te stabiliseren. Dit heeft zowel effect op de hoogte van de lasten als de inkomsten voor dit programma. Een verdere financiële toelichting is te vinden in hoofdstuk 3 van de financiële begroting.

Taakvelden

Om op landelijk niveau begrotingen van overheidsorganisaties te kunnen aggregeren is door het Rijk een uniforme set van taakvelden vastgesteld. De activiteiten uit het programma Individuele Dienstverlening hebben betrekking op:

Taakveld 7.4 → Milieubeheer

2 Programma Regionale Dienstverlening

Naast het programma Individuele Dienstverlening (waaronder het uitvoeren van basistaken en verzoektaken) voert de ODBN in het programma Regionale Dienstverlening werkzaamheden uit voor het collectief van haar deelnemers.

De volgende activiteiten maken onderdeel uit van dit programma:

- Het Ontwikkelprogramma (waaronder het budget Collectieve Taken) waarin de ontwikkelopgaven voor de ODBN worden begroot
- Samen Sterk in Brabant
- Sanering verkeerslawaai (ISV)
- Klachtenregeling / crisispiket

Beleidskader/richtlijnen

OMSCHRIJVING	DATUM	EXPIRATIEDATUM
HUIDIGE WETTEN VOOR OMGEVINGSWET		
Wet milieubeheer	1 maart 1993	1 januari 2022*
Activiteitenbesluit	1 januari 2008	1 januari 2022*
Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo)	1 oktober 2010	1 januari 2022*
Wet Natuurbescherming	1 januari 2017	1 januari 2022*
Draaiboek deelproces milieubeheer	25 september 2017	1 januari 2022*
NA INVOERING VAN OMGEVINGSWET		
Omgevingswet 2022	1 januari 2022*	In ontwikkeling
Nadere regelgeving	1 januari 2022*	In ontwikkeling

** Uitgaande van besluit Rijk invoering Omgevingswet per 1-1-2022.*

2.1 Wat willen we bereiken?

In het programma Regionale Dienstverlening werkt de ODBN samen met haar deelnemers aan de regionale ontwikkelingen en de voorbereiding en vertaling van beleidsmatige en maatschappelijke ontwikkelingen zodat deze in de taakuitvoering binnen het programma Individuele Dienstverlening kan worden uitgevoerd.

2.2 Wat gaan we daarvoor doen in 2022?

2.2.1 Ontwikkelprogramma 2022

Het jaarlijks op te stellen Ontwikkelprogramma bundelt de meerjarige ontwikkelopgaven van de ODBN. In het afgelopen jaar waren de ontwikkelopgaven de invoering van de Omgevingswet, de transitie Veehouderij en de doorontwikkeling van kerntaken. Het Ontwikkelprogramma 2022 wordt eind 2021 opgesteld en besproken met onze deelnemers. De Kadernota en de Begroting 2022 vormen de basis van het Ontwikkelprogramma 2022. De werkzaamheden in het Ontwikkelprogramma zijn gericht op productinnovatie en -ontwikkeling, kwaliteitsverbetering en het efficiënter uitvoeren van de primaire taken. Het Ontwikkelprogramma en haar projecten vervullen daarmee een vliegwielfunctie voor noodzakelijke ontwikkelingen op het programma Individuele Dienstverlening.

Het Ontwikkelprogramma wordt gedekt uit het budget Collectieve Taken, ROK, indirecte uren en vanuit verschillende opdrachten van provincie en gemeenten die bij de ODBN zijn neergelegd.

Wat gaan we doen in 2022?
- Eind 2021 stellen we het Ontwikkelprogramma 2022 op.
- De Kadernota 2022 en de Begroting 2022 vormen de basis voor het Ontwikkelprogramma waarin actuele ontwikkelingen voor 2022 worden meegenomen.
- Buiten de indexering zal de bijdrage aan het budget Collectieve Taken niet groeien.

Welke onzekerheden kennen we?
- De ontwikkelingen in 2022 zijn talrijk. Het uitgangspunt dat het budget Collectieve Taken niet toeneemt, kan ervoor zorgen dat we moeten voorstellen om bepaalde ontwikkelingen niet op te pakken of dat we een andere financiering/dekking moeten zoeken.

Hoe communiceren we?
- Het Ontwikkelprogramma 2022 wordt besproken met het RSP en wordt vastgesteld door het DT. Daarna zal het Ontwikkelprogramma geagendeerd worden in het Dagelijks Bestuur en het Algemeen Bestuur.

2.2.2 Regionaal kader VTH

Sinds 2016 werken we aan een regionaal uitvoeringskader voor toezicht en handhaving (ROK-TH). In 2021 is ook de basis gelegd voor het regionaal kader vergunningverlening (ROK-VV).
In 2021 en 2022 wordt het Regionaal Kader voor gemeentelijke deelnemers herijkt en geïntegreerd tot het Regionaal Operationeel Kader (ROK). Het project Herijking ROK loopt van 2021 door in 2022. We werken ook in 2022 nog aan het meer cyclisch vormgeven aan dit ROK-VTH, zodat het kader voortdurend zo goed mogelijk aansluit op de actualiteit. Het Regionaal Kader (en het reeds bestaande Provinciale Kader) vormt dan de inhoudelijke verbinding tussen deelnemer en ODBN voor wat betreft de taakuitvoering.

Het komen tot een nieuw ROK is een taak van de deelnemers, waarin de ODBN ondersteunt. Wij staan gedurende dit proces dus constant in contact met (een delegatie van) de deelnemers, waarbij voortgang en bijstelling via het RSP besproken wordt.

Wat gaan we doen in 2021?

- → In 2022 ronden we de herijking van het ROK af en stellen deze samen met de deelnemers vast.
- → Naast een kader voor vergunningverlening, toezicht en handhaving stellen de deelnemers regionale beleidsdoelen op voor de uitvoering van de VTH-taken. Dit is een wettelijk vereiste en wordt als zodanig opgenomen in het ROK.
- → Het project Herijking ROK is onderdeel van het Ontwikkelprogramma 2021 en 2022 en de inzet vanuit de ODBN wordt bekostigd uit het budget Collectieve Taken.
- → We willen werken aan een cyclischer proces om te komen tot een ROK. Hiervoor willen we een instrument ontwerpen wat bijgesteld kan worden om zo beter aan te sluiten bij de actuele maatschappelijke risico's en ambities van deelnemers.
- → We verwerken het herijkte ROK in de werkprogramma's van 2023.

Welke onzekerheden kennen we?

- → Halverwege 2021 starten we met het project Herijking ROK. Het plan van aanpak wordt nu opgesteld samen met de deelnemers en de ODBN. We weten dus nog niet precies hoe dit proces eruit komt te zien.
- → De wet- en regelgeving is vooral in 2022 sterk in ontwikkeling, wat invloed heeft op de reikwijdte van het ROK.
- → Actieve deelname vanuit deelnemers aan het project Herijking ROK is noodzakelijk. Het ROK is van de deelnemers en de ODBN.

Hoe communiceren we?

- → Er wordt een regionale projectgroep ingericht. Deze projectgroep informeert het RSP en bestuur.

2.2.3 (Strafrechtelijke) handhaving

In 2020 zijn de taken SSiB, (strafrechtelijke) handhaving en klachtenafhandeling samengevoegd in een nieuw Team Handhaving. Daartoe is onder meer besloten om strafrechtelijke handhaving beter structureel in te bedden binnen de organisatie. Niet alleen de 'groene' handhaving maar ook de 'grijze'. Voorheen werden strafrechtelijke zaken incidenteel door de ODBN zelf opgepakt. Vanaf 2021 wordt hier met de komst van drie 'grijze boa's' actief en structureel invulling aan gegeven, in lijn met de kwaliteitscriteria 2.2. De eerste twee boa's zijn inmiddels gestart. Een derde wordt zo snel mogelijk aangetrokken.

De bevindingen van de commissie-van Aartsen werpen nieuw licht op strafrechtelijk handhaving in het milieurecht. Voor de handhaving van het milieurecht wordt evenveel waarde gehecht aan punitieve (strafrechtelijke) sancties als aan bestuursrechtelijke sancties gericht op herstel. Tegelijkertijd stelt de commissie vast dat milieucriminaliteit onvoldoende wordt aangepakt en dat nog onvoldoende samenhang bestaat tussen bestuurs- en strafrecht. Milieucriminaliteit heeft in het verleden te weinig prioriteit en capaciteit gekregen volgens de commissie. Ook heeft de invoering en toepassing van de LHS (Landelijke Handhavingsstrategie) nog onvoldoende geleid tot het beoogde gelijke speelveld en de verbinding tussen bestuurs- en strafrecht.

De ODBN herkent het geschetste beeld van de commissie-van Aartsen met betrekking tot de gebreken in strafrechtelijke milieuhandhaving. Wij voelen ons dan ook gesteund in de conclusies die wij zelf al eerder hebben getrokken, en waarop we met het invullen van strafrechtelijke handhavingscapaciteit en het opzetten van het Team Handhaving – gekoppeld aan een project om de LHS beter en homogener toe te passen binnen de ODBN – een passend antwoord trachten te geven.

Het steviger inbedden van strafrechtelijke handhaving kan consequenties hebben voor de kosten van de deelnemers. Op korte termijn ligt het in de lijn der verwachting dat de komst van drie milieuboa's leidt tot een stijging in de kosten. Door strafrecht en bestuursrecht effectiever met elkaar te verbinden is het echter goed mogelijk dat na een opstartfase de toevoeging van strafrechtelijke handhavingscapaciteit leidt tot effectiever en efficiënter handhaven – en daarmee een besparing van kosten – naast de bevordering van een schone, veilige en gezonde leefomgeving.

Wat gaan we doen in 2022?

- → We bedden strafrecht stevig in binnen de organisatie en pakken strafrechtelijke handhavingszaken actief op. Waar mogelijk doen we dat zelf met de bestuurlijke strafbeschikking milieu, en indien noodzakelijk in nauwe samenwerking met het OM.
- → We zoeken de verbinding tussen het bestuursrecht en strafrecht en kiezen voor de meest effectieve (combinatie van) interventies per geval, in lijn met de uitgangspunten van de LHS.
- → We stemmen ons strafrechtelijke handhavingsbeleid af op de prioriteiten van het Openbaar Ministerie.
- → We werken volgens de voorschriften van de privacywetgeving en voldoen aan de vereisten van de Avg en de Wpg.

Welke onzekerheden kennen we?

- → Boa's met de vereiste kennis en expertise voor milieuhandhaving zijn schaars. Dat levert niet alleen uitdagingen op bij het aantrekken van nieuw personeel, maar ook voor het behouden ervan.
- → Strafrecht is niet eerder zo structureel opgepakt door de ODBN. Dat betekent dat de organisatie wat strafrecht betreft nog enige ontwikkelingsslagen te maken heeft. Daarvoor wordt de nodige ondersteuning vrijgemaakt en samenwerking gezocht met andere diensten met meer ervaring op het gebied van strafrechtelijke handhaving.
- → Afhankelijk van de aard van de overtreding, wordt er inzet gepleegd door onze handhavers. Het is lastig te ramen hoe groot deze inzet en daarmee kosten op dit vlak gaat worden.
- → Onze toezichthouders zijn nog niet gewend aan strafrechtelijke handhaving. Daar zullen zij in geïnstrueerd worden. Denk daarbij aan het aanzeggen van de bestuurlijke cautie en het correct toepassen van de LHS bij zwaardere handhavingszaken.

Hoe communiceren we?

- → Met onze deelnemers communiceren we over de ontwikkelingen van handhaving via RSP en individueel via het accountmanagement..

2.2.4 Verbetering toezicht

Het toezichtsinstrumentarium breidt zich steeds verder uit. Omgevingsdiensten leggen tegenwoordig al lang niet meer alleen bedrijfsbezoeken af voor een toezichtscontrole. Administratief toezicht, ketentoezicht, risicogericht toezicht, projectmatig/themagericht toezicht, toezicht op risicorelevante bedrijven en de brancheaanpak zijn allemaal verschillende vormen die een plek hebben gekregen in onze organisatie.
Dit los van het reguliere toezicht, wat nog steeds de hoofdmoot is van het werkprogramma.

Te midden van al deze ontwikkelingen zijn de uitgangspunten voor de ODBN als volgt:

- → We willen toezicht houden daar waar het risico het hoogst is en het risico met het juiste toezichtsinstrument verminderen;
- → We willen het naleefgedrag na een overtreding zo veel mogelijk verhogen en hiervoor ons interventierepertoire uitbreiden;
- → We zien een ontwikkeling van regelgedreven toezicht naar waardegedreven toezicht.

Wat is waardegedreven toezicht?

Bij waarde gedreven toezicht is het vertrekpunt de gemeenschappelijke waarde die boven een te bereiken doel en/of een milieuprobleem ligt. Met de waarde als vertrekpunt voer je toezicht uit op de naleving en borging van milieudoelen en/of -probleem bij een initiatiefnemer.

Hierbij ligt de nadruk op de verantwoordelijkheid van de initiatiefnemer. Dit alles moet ervoor zorgen dat naleefgedrag ook buiten het toezichtsmoment in stand blijft en de druk van milieukwesties gedeeld wordt door overheid en burgers.

Deze manier van toezicht is anders dan wat nu vaak wordt gedaan, namelijk losse toezichtsmomenten uitvoeren op de naleving van regels en wetten. Dit noemen we regelgedreven toezicht.

In de praktijk zien we langzaam maar zeker dat actuele thema's om inzet binnen toezicht vragen en er steeds vaker vanuit deelnemers de wens is om dit rond een thema projectmatig te organiseren.

Ook vanuit ketentoezicht zien we dat niet-geprogrammeerde incidenten vragen om flexibele en directe inzet.

Denk hierbij bijvoorbeeld aan de mestfraude. Extra projecten vragen om extra capaciteit en middelen. Voor de toekomst zien we echter een verschuiving binnen bestaande budgetten. Algemene voorbereidende taken voor risicoanalyse (IGW Informatie gestuurd werken) en projectvoorbereiding voor themagericht toezicht zullen groeien met als voordeel dat toezicht heel gericht op het thema en/of te behalen resultaat kan worden georganiseerd. De inzet van verschillende toezichtsvormen zal steeds meer regulier worden.

Wat gaan we doen in 2022?

- → **Toezicht vanuit de maatschappelijke opgave(s):** In 2022 herleiden we onze toezichtsinterventies naar onze maatschappelijke opgaves. Hiermee sluit toezicht beter aan bij wat het bevoegde gezag wil bereiken in de leefomgeving. Een belangrijk instrument hiervoor is het ROK-VTH.
- → **Breed interventierepertoire:** In 2022 worden de nieuwe interventies en methodieken rondom waardegedreven toezicht en thema aanpak onderdeel van ons interventierepertoire.
- → **Naadloze samenwerking tussen toezicht & handhaving:** Toezichthouders werken samen met team handhaving aan de hand van de Landelijke Handhavingsstrategie (LHS).
- → Slim toezicht: We werken met een uitvoerbaarheidstoets waardoor vergunningverlening en toezicht beter op elkaar aansluiten.
- → **Ontwikkeling toezichthouder:** We zetten in op de ontwikkeling van hierbij passende competenties bij de toezichthouder.
- → De doorontwikkeling van toezicht is onderdeel van het Ontwikkelprogramma 2022.

Welke onzekerheden kennen we?

- → De ontwikkelingen rondom toezicht zijn talrijk. Daarnaast wordt ook een verschuiving van taken van vergunningverlening naar toezicht onder de Omgevingswet verwacht. Deze ontwikkelingen houden we goed in de gaten, maar hebben effect op de ontwikkelruimte en de beschikbare capaciteit van toezichthouders.

Hoe communiceren we?

- → Via de P&C-cyclus en het RSP houden we u op de hoogte van de ontwikkelingen rondom toezicht.

2.2.5 Informatiegestuurd werken

Bij informatiegestuurd werken (IGW) wordt data omgezet naar informatie, waarbij die informatie/kennis wordt toegepast om de organisatie en processen te verbeteren. Informatiegestuurd werken is nodig om bij te dragen aan het voorkomen en/of oplossen van (steeds complexer wordende) maatschappelijke vraagstukken op het gebied van veiligheid, volksgezondheid, leefbaarheid en duurzaamheid. Ook is informatiegestuurd werken nodig om de schaarse capaciteit in mensen en middelen zo efficiënt mogelijk in te zetten waar deze het meest nodig zijn of waar het risico voor de leefomgeving het grootst is. En om middels data aan te tonen wat de impact is van onze taakuitvoering.

Binnen de ODBN worden er al enkele jaren stappen gezet in het informatiegestuurd werken. Zo wordt binnen toezicht en handhaving gebruik gemaakt van data-analyse bij de brancheaanpak en het toezicht op energiebesparing. Maar de mogelijkheden om informatie in te zetten voor een betere kwaliteit en efficiëntie van ons werk nemen naar verwachting in de komende jaren een hoge vlucht. Informatiegestuurd werken zien we binnen onze organisatie op drie niveaus:

- ➜ Als middel voor herkennen en vertalen van strategisch/tactische ontwikkelingen voor o.a. de Kadernota/Begroting/Bestuursrapportage (de planning- en controlcyclus);
- ➜ Als middel voor de totstandkoming van uitvoeringsprogramma's zoals de brancheplannen, ketenaanpak en het ROK;
- ➜ Als middel voor de uitvoering van onze reguliere taken: welke informatie hebben we over deze locatie/onderneming in het VTH-proces?

Informatiegestuurd werken vraagt om een omslag in werken waarbij we ons werk beter kunnen inrichten en sturen op basis van steeds betere data. Daarbij gaat de ODBN nog meer samenwerken met haar deelnemers en andere partners zoals (Brabantse) omgevingsdiensten, Veiligheidsregio, GGD, RVO, CBS en waterschappen. Het Brabants OmgevingsDatalab (BOD) samen met de ODZOB, OMWB en provincie is een goed voorbeeld daarvan.

Wat gaan we doen in 2022?

→ In 2021 start een kwartiermaker IGW om concrete werkwijzen op de drie niveaus te ontwikkelen en deze vormen van informatiegestuurd werken in te bedden in de organisatie. Dit project met een rapportage waarin vervolgstappen, aanbevelingen en effecten op de bedrijfsvoering worden gegeven, wordt in 2022 opgeleverd.

→ Informatiegestuurd werken vraagt om een goede samenwerking met andere partijen, waaronder onze deelnemers. We werken samen in het Brabants Omgevingsdatalab met de andere Brabantse omgevingsdiensten en de provincie Brabant. We onderzoeken of samenwerking met andere deelnemers en stakeholders in de leefomgeving zinvol is om IGW binnen de ODBN te verbeteren.

Welke onzekerheden kennen we?

→ Deze worden in kaart gebracht in de kwartiermakersfase.

Hoe communiceren we?

→ Via onze P&C-cyclus en het RSP en bestuur houden we onze deelnemers op de hoogte van onze stappen binnen IGW.

2.2.6 Samen Sterk in Brabant (SSiB)

Het groene samenwerkingsverband Samen Sterk in Brabant (SSiB staat voor een schoner en veiliger buitengebied waarin de biodiversiteit is gewaarborgd. Uitgangspunt daarbij is een nauwe samenwerking met alle handhavingspartners, maar ook zeker met bewoners en bezoekers. Samen maken we ons sterk voor behoud van de kwaliteit van ons buitengebied: schoon, veilig en groen.
SSiB zet zich in om de onderstaande punten te voorkomen:

- **Afvaldumping:** dumpen, lozen, verbranden en vernielen van huis- en bedrijfsafval, asbest en drugsresten.
- **Stroperij [2]:** stropen van wild, vogels en vissen, vernielen of plukken van (beschermde) planten, aantasten van natuur en dierenwelzijn.
- **Wildcross:** crossen met motoren en quads in o.a. bos en natuurgebieden, waaronder Natura 2000-gebieden en ook in overig buitengebied.

De samenleving vraagt om natuur waarin gerecreëerd kan worden. Daarnaast is er behoefte aan (behoud van) biodiversiteit. De steeds verder toenemende overlast en gevolgen van criminaliteit in het Brabantse buitengebied en in de natuurgebieden leiden tot een (groter) gevoel van onveiligheid. Door schade aan natuurgebieden komen doelstellingen van Europese, nationale en provinciale wet- en regelgeving onder druk te staan. Deze ongewenste omstandigheden leiden tot steeds hogere kosten voor terreinbeherende organisaties en lagere overheden.

De komende periode staat in het teken van de versteviging van de bestaande samenwerking en verdere professionalisering van SSiB. We werken aan een robuust SSiB, waarbij ook de netwerkfunctie en de samenwerking met andere handhavingspartners steeds belangrijker wordt. Er is een stuurgroep met vertegenwoordiging van alle partners die mede de inhoudelijke koers bepaalt. Inmiddels is SSiB bij de ODBN structureel belegd in het team Handhaving.

[2] *Op dit moment wordt er gewerkt aan een nieuw handelingskader rond het speerpunt stroperij om aansluiting te hebben met de aanwezige geweldsmiddelen.*

Wat gaan we doen in 2022?

→ We gaan invulling geven aan het meerjarenprogramma 2021 – 2023, o.a. door doorontwikkeling regioplannen samen met de regiopartners in de 6 regio's die Brabant kent en de uitvoering van innovatieprojecten (o.a. met inzet van drone(s), internetrecherche en camera's.)

→ Waar mogelijk maken we een koppeling met aanpak ondermijning en de inzet van het Brabants Omgevingsdatalab, zodat we ons verder ontwikkelen naar informatiegestuurd handhaven. Door analyses van ons Boa Registratiesysteem (BRS) voeren we integrale acties uit. Tegelijkertijd zijn we ogen en oren voor de ketenpartners, zoals politie. Om een nieuwe werkwijze of doorontwikkelde aanpak uit te proberen voeren we ook een aantal pilots uit om in de praktijk te leren en te testen. Zo gaan we rond wildcrossen in samenwerking met enkele gemeenten de inzet van bestuursrechtelijke aanpak uitproberen.

→ Om de taakuitoefening nog effectiever te maken gaan we door met het professionaliseren van het team door opleiding en differentiatie en specialisatie van het takenpakket binnen het team.

→ Het planmatig werken gaan we naar een hoger niveau trekken door inzet van een Brabantbrede jaarkalender en aanhaking lokaal bij het reguliere driehoeksoverleg tussen burgemeester, officier van justitie en de lokale politieleiding (lokale driehoeksoverleg). Zo krijgen we de problematiek van het buitengebied ook op de bestuurlijke tafel . Op deze manier professionaliseren we ook de planning en inzet van politiecapaciteit bij onze integrale acties.

→ Samenwerken doen we ook op provinciaal niveau. Door o.a. toezichthouders en boa's te trainen in het herkennen van en doormelden van ondermijningssignalen.

Welke onzekerheden kennen we?

→ Op dit moment zijn we in overleg met onze opdrachtgevers om te bekijken of bijstelling van onze opdracht nodig is om de problematiek in het buitengebied nog effectiever te kunnen aanpakken. Mogelijk volgt verderop in 2021 enige aanpassing op het gebied van stroperij.

Hoe communiceren we?

→ Via de stuurgroep SSiB

→ Via social media, SSiB-nieuwsflitsen (840 volgers) en analoge kanalen zoals regionale en lokale kranten en natuurlijk op onze eigen SSiB-website: **www.ssibbrabant.nl.**

2.2.7 Klachtenregeling

De ODBN, voert voor onze deelnemers de klachtenregeling uit. We zien in de afgelopen jaren een forse toename van milieuklachten. En daarmee ook een toename van de kosten voor onze deelnemers. In 2021 hebben we een onderzoek gedaan naar de klachtenafhandeling wat heeft geleid tot een nieuw proces met invulling van een front-officefunctie. Het uitgangspunt is dat de klachtenregeling minimaal budgetneutraal dan wel met minder totaalkosten ingericht wordt.

De Milieuklachtencentrale (Brabant-breed en ondergebracht bij de OMWB) heeft in 2021 een pilot gedraaid om hun proces kwalitatief beter in te richten en dienstbaarder te zijn naar de deelnemende partners. Samen met het MKC blijven we zoeken naar een zo kort en transparant mogelijk werkproces waarbij de klachten kwalitatief goed, maar met minder kosten worden afgehandeld.

Wat gaan we doen in 2022?

→ In 2021 zijn we gestart met een nieuwe werkwijze. We gaan deze nieuwe werkwijze in 2022 continueren.

→ In samenwerking met de milieuklachtencentrale (MKC) willen we het proces zo efficiënt en effectief mogelijk inrichten. Hiervoor monitoren we continu de uitvoering en voeren verbeteringen in het proces door.

Welke onzekerheden kennen we?

→ Bij het afhandelen van milieuklachten zijn we afhankelijk van de milieuklachtencentrale waar de klachten binnen komen. In 2020/2021 heeft het MKC een onderzoek gedaan naar de tevredenheid en daaruit kwam voort dat de kwaliteit verbeterd dient te worden. Als het MKC deze stappen niet zet dan is het niet duidelijk of onze nieuwe werkwijze efficiënter en effectiever is. We zullen het proces dan opnieuw evalueren.

Hoe communiceren we?

→ Wij nemen u mee in de doorontwikkeling van de klachtenregeling. Dit doen we via de gesprekken die de accountmanagers hebben met de deelnemers. Wij laten aan de hand van managementinformatie zien aan de deelnemers wat de effecten zijn van de wijzigingen. In de voortgangsrapportages en managementrapportages zullen wij meer informatie verstrekken.

2.3 Wat mag het kosten?

PROGRAMMA INDIVIDUELE DIENSTVERLENING BEDRAGEN X €1.000	REKENING 2020	BEGROTING 2021	BEGROTING 2023
Personeel	1.547	1.592	**1.765**
Bedrijfsmiddelen	614	2.436	**562**
TOTAAL LASTEN	**2.161**	**4.028**	**2.327**
Crisisbeheersing	95	98	**99**
Collectieve taken	997	667	**677**
Samen Sterk in Brabant	2.235	2.358	**2.436**
Overige regionale programma's	38	22	**66**
TOTAAL BATEN	**3.365**	**3.145**	**3.277**
SALDO	**1.204**	**-883**	**950**

Toelichting

Voor de uitvoering van het programma Regionale Dienstverlening zijn in deze begroting 29.542 uren opgenomen. Het grootste deel hiervan (23.227 uren) heeft betrekking op Samen Sterk in Brabant. Een deel hiervan is structureel, een deel worden bekostigd uit de impulsgelden die tot en met 2023 gesubsidieerd zijn. Daarnaast zijn er 6.000 uren voor Collectieve taken en 70 uren voor de coördinatie van de milieuzorg opgenomen.

Tevens zijn de uren voor het Bodemloket en het beheer van de gesloten stortplaatsen verschoven van de aanvullende verzoektaken in programma 1, naar overige regionale programma's. Een verdere financiële toelichting is te vinden in hoofdstuk 3 van de financiële begroting.

Taakvelden

OOm op landelijk niveau begrotingen van overheidsorganisaties te kunnen aggregeren is door het Rijk een uniforme set van taakvelden vastgesteld. De activiteiten uit het programma Regionale Dienstverlening hebben betrekking op:

Taakveld 1.1 ➜ Crisisbeheersing
Taakveld 7.3 ➜ Beheer stortplaatsen
Taakveld 7.4 ➜ Milieubeheer

3 Programma Bedrijfsvoering

Inhoud programma

Conform de BBV-regelgeving is in deze begroting een paragraaf gewijd aan de PIOFACH taken; de paragraaf Bedrijfsvoering. Toch is een programma met betrekking tot de bedrijfsvoering relevant maar zal het accent gericht zijn op de verantwoording aan u als eigenaar. Waar mogelijk vertaald in KPI's. De algemene trends worden toegelicht in dit programma. De technische onderbouwingen worden elders in de begroting gegeven.

In dit programma zijn ook de begrote baten en lasten van de interne financiering en de algemene dekkingsmiddelen opgenomen.

Beleidskaders/richtlijnen

OMSCHRIJVING	DATUM	EXPIRATIEDATUM
Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten	1 juli 1993	Open
Gemeenschappelijke regeling ODBN	1 januari 2020	Open
Nota weerstandsvermogen en risicomanagement	16 december 2020	Open
Financiële verordening ODBN	24 februari 2021	Open

3.1 Wat willen we bereiken?

De ODBN wil komen tot een goede bedrijfsvoering, betrouwbare managementinformatie en kostenbeheersing. Uitgangspunt is dat we zodanig in control zijn dat de tussentijdse rapportages actueel en betrouwbaar zijn en dat deze een reëel beeld geven van de te verwachten resultaten op jaarbasis. Een grote ambitie gezien de grote maatschappelijke onzekerheden die op ons afkomen. Zo zal 2022 volledig in het teken staan van de verdere uitrol/implementatie van de Omgevingswet.

Door de tijd heen zijn er diverse KPI's vastgesteld als kader voor een gezonde bedrijfshuishouding. Voor u als eigenaar zijn deze relevant om in één oogopslag een eerste gevoel te hebben bij de bedrijfsmatige en financiële situatie van de ODBN als organisatie.

Indicatoren bedrijfsvoering

Om een beeld te kunnen vormen over het bedrijfsmatig functioneren van de ODBN worden in onderstaande tabel de meest essentiële indicatoren gepresenteerd.

KPI'S ODBN (ALS BEDRIJF)					
KPI'S[1]	NORM	REALISATIE 2020	BEGROTING 2021	BEGROTING 2022	TOELICHTING[2]
Productiviteit	1.350 uur	1.419	1.350	1.350	§ 3.5 Declarabiliteit
Gemiddeld uurtarief	n.v.t.	€ 88,45	101,21	102,74	§ 3.6 Tariefontwikkeling
Ziekteverzuim	5,5%	5,75%	5,5%	5,5%	§ 3.3 Bedrijfsvoering-HRM
Formatie overhead	22%-24%	23%	22%	23%	§ 3.3 Bedrijfsvoering-Formatieomvang
Aandeel kosten overhead personeel	25%	24,5%	25%	25%	§ 3.3 Bedrijfsvoering-formatieomvang
Aandeel kosten overhead totaal[2]	35%-37%	33%	Max 37%	35,4%	§ 3.6 Tariefontwikkeling
Weerstandsratio	1,0 – 1,5	0,93	0,84	1,5	§ 3.3 Weerstand-vermogen
Weerstandsratio incl. resultaat voor bestemming	15% -20%	19%	Max 20%	20%	§ 3.3 Bedrijfsvoering-formatieomvang

[1] *De rekensystematiek is conform de benchmark omgevingsdiensten*

[2] *In de meest rechtse kolom wordt verwezen naar de paragraaf waarin de technische onderbouwingen van de afzonderlijke KPI's worden verklaard.*

3.2 Wat gaan we doen in 2022?

De bedrijfsvoering van de ODBN staat nu en is klaar om de transitie naar de Omgevingswet aan te gaan. Maar de Omgevingswet heeft meerdere gevolgen. Zo is onze leverancier van het financieel pakket voornemens om de applicatie te gaan vervangen en zal de ODBN ook deze overgang moeten voorbereiden. Deze applicatie is zeer nauw aan de primaire applicatie verbonden omdat hierin de urenverantwoording en projectadministratie plaatsvinden. Daarom zullen er in 2022 op de overige thema's van bedrijfsvoering geen nieuwe ambities worden opgepakt dan de nu bekende uitdagingen. Waar mogelijk zullen we de kansen die zich voordoen uiteraard niet onbenut laten.

Wat gaan we doen in 2022?

- → **Omgevingswet:** Per 1 januari zal de Omgevingswet naar verwachting ingaan. Vanaf die datum werken we voor het primair proces met een nieuwe applicatie (DSO en CLO). Dit heeft grote impact op werkwijze, processen en beheersbaarheid. We zullen ons deels opnieuw moeten gaan uitvinden.
- → **Informatiegestuurd werken:** De extra impuls die in 2021 is gegeven, heeft geleid tot een gezamenlijke aanpak voor een Datawarehouse. Daarmee zijn de randvoorwaarden weer beter ingevuld.
- → **Investeren in kennis en kwaliteit:** Medewerkers werven en opleiden, werken aan het proactief kunnen inspelen op toekomstige ontwikkelingen. Dit om op de juiste momenten te kunnen beschikken over de juiste aantallen medewerkers met de juiste competenties. Daarnaast ontwikkelen en behouden van senioriteit binnen de organisatie, voldoen aan de kwaliteitscriteria en werken aan competenties. Het zijn allemaal brede HR-vraagstukken waarvoor continu oplossingen gezocht worden. Wij doen dit met inzet van een methodiek tot strategische personeelsplanning (SPP). Door de competenties van onze huidige medewerkers af te zetten tegen de toekomstige rol van de ODBN kunnen wij ons HR-beleid zo inrichten dat we continu anticiperen op de toekomstige uitdagingen. In de concept-Kadernota 2022 hadden we al aangegeven dat het zelf opleiden van medewerkers extra kosten met zich meebrengt. Door de reserve 'HR-instrumentarium' kunnen deze kosten op korte termijn gedekt worden en hoeft dit nu niet te leiden tot een verhoging van het tarief.

Welke onzekerheden kennen we?

- → De looptijd van de CAO is afgelopen. Op dit moment zijn de onderhandelingen over een nieuwe CAO nog bezig. Het bod van de werkgevers en de eis van de vakbonden ligt behoorlijk uit elkaar. We verwachten de effecten van een nieuwe CAO zelf op te kunnen vangen waardoor dit niet hoeft te leiden tot een verhoging van het tarief.

Hoe communiceren we?

- → Via de reguliere P&C-cyclus communiceren wij met het Dagelijks Bestuur, het Algemeen Bestuur en onze deelnemers.

3.3 Wat mag het kosten?

PROGRAMMA BEDRIJFSVOERING BEDRAGEN X €1.000	REKENING 2020	BEGROTING 2021	BEGROTING 2022
Personeel en inhuur	5.056	6.123	**6.103**
Opleidingen en loopbaanbegeleiding	424	608	**536**
Dienstreizen / woon-werk	346	569	**577**
Overige personele kosten	325	277	**291**
Organisatie	121	191	**194**
Huisvesting	1.632	704	**711**
Kantoorkosten	134	115	**136**
Informatisering / automatisering	1.532	1.660	**1.693**
Vervoermiddelen	26	81	**82**
Externe deskundigheid	157	225	**228**
Overige lasten	292	101	**102**
SUBTOTAAL BEDRIJFSVOERING	**10.045**	**10.652**	**10.653**
Treasury	0	0	**0**
Onvoorzien	0	100	**100**
TOTAAL LASTEN	**10.045**	**10.752**	**10.753**
Personeel en inhuur	48	0	**0**
Overige baten	1.276	0	**0**
SUBTOTAAL BEDRIJFSVOERING	**1.324**	**0**	**0**
Treasury	0	0	0
TOTAAL BATEN	**1.324**	**411.500**	**0**
SALDO	**-8.722**	**-10.752**	**-10.753**

Toelichting

De lasten van het programma Bedrijfsvoering hebben betrekking op de uren van de medewerkers die ondersteunend zijn aan het primaire proces. Daarnaast gaat het om de organisatiebrede kosten zoals deze in bovenstaande tabel zijn opgenomen.

Taakvelden

Om op landelijk niveau begrotingen van overheidsorganisaties te kunnen aggregeren is door het Rijk een uniforme set van taakvelden vastgesteld. De activiteiten uit het programma Bedrijfsvoering hebben betrekking op:

Taakveld 0.01 ➜ Bestuurskosten
Taakveld 0.04 ➜ Overhead
Taakveld 0.08 ➜ Overige baten en lasten

4 Paragrafen

4.1 Paragraaf Weerstandsvermogen & risicobeheersing

Algemeen

De paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing geeft inzicht in de robuustheid van de financiële positie van de omgevingsdienst. In deze paragraaf wordt weergegeven in welke mate de dienst in staat is om onvoorziene, financiële tegenvallers op te vangen zonder dat daarvoor het bestaande beleid veranderd hoeft te worden. Om dit te kunnen beoordelen, is inzicht nodig in het beschikbare weerstandsvermogen en in de omvang en de achtergronden van de aanwezige risico's.

Inventarisatie weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit bestaat uit de middelen en mogelijkheden waarover de dienst beschikt om de onverwachte financiële tegenvallers te dekken zonder het bestaande beleid aan te moeten passen. Voor de ODBN geldt dat de beschikbare weerstandscapaciteit gevormd wordt door de Algemene reserve. Andere reserves worden hierin niet meegenomen omdat deze door het Algemeen Bestuur voorzien zijn van een specifieke bestemming.

Risicobeheersing

De ODBN streeft ernaar om risico's zoveel mogelijk te ondervangen door het treffen van beheersmaatregelen, de benodigde verzekeringen af te sluiten en/of buffers te vormen voor niet voorzienbare financiële tegenvallers. In het overzicht Reserves en Voorzieningen kunt u de diverse posten en hoogten van de bedragen lezen.

Inventarisatie risico's

Aan het begin van 2021 is een nieuwe actualisatie van het risicoprofiel van de ODBN uitgevoerd. Hierbij zijn alle financiële risico's meegenomen die, na het nemen van beheersmaatregelen, nog steeds een mogelijke financiële impact hebben die niet uit de reguliere exploitatie gedekt kan worden. Eventuele risico's die afgedekt zijn door middel van een verzekering, een getroffen voorziening of een specifiek aangewezen bestemmingsreserve, zijn buiten beschouwing gelaten. Voor een geactualiseerd overzicht van alle risico's wordt verwezen naar bijlage 3 van deze begroting. Dit geactualiseerde overzicht is gelijk aan de jaarrekening 2020, voor een toelichting op de (mutaties van de) risico's verwijzen wij u naar de jaarrekening.

Bij het bepalen van de impact van het risico is rekening gehouden met de kans van optreden van het risico. De impact van het risico wordt daardoor bepaald door de ingeschatte financiële jaaromvang te vermenigvuldigen met de kans van optreden.

Daar waar een risico mogelijk een meerjarig effect heeft, is uitgegaan van het principe dat de financiële impact in één jaar vermenigvuldigd is met 2, vanuit het principe dat 2 jaar doorgaans voldoende is om maatregelen te nemen om de financiële impact van het risico te beperken of te verwerken in de begroting.

In de bijlage 'Geactualiseerde risicoanalyse' is het geactualiseerde risicoprofiel van de ODBN opgenomen. Per risico zijn de genomen beheersmaatregelen opgenomen en is inzicht gegeven in de financiële omvang, kans van optreden en impact van het risico. Ten opzichte van de vorige presentatie bij de jaarrekening 2020 zijn er geen wijzigingen doorgevoerd aangezien dezelfde inventarisatie is gebruikt.

Weerstandsratio

De weerstandsratio wordt bepaald door de beschikbare weerstandscapaciteit te delen door de benodigde weerstandscapaciteit.

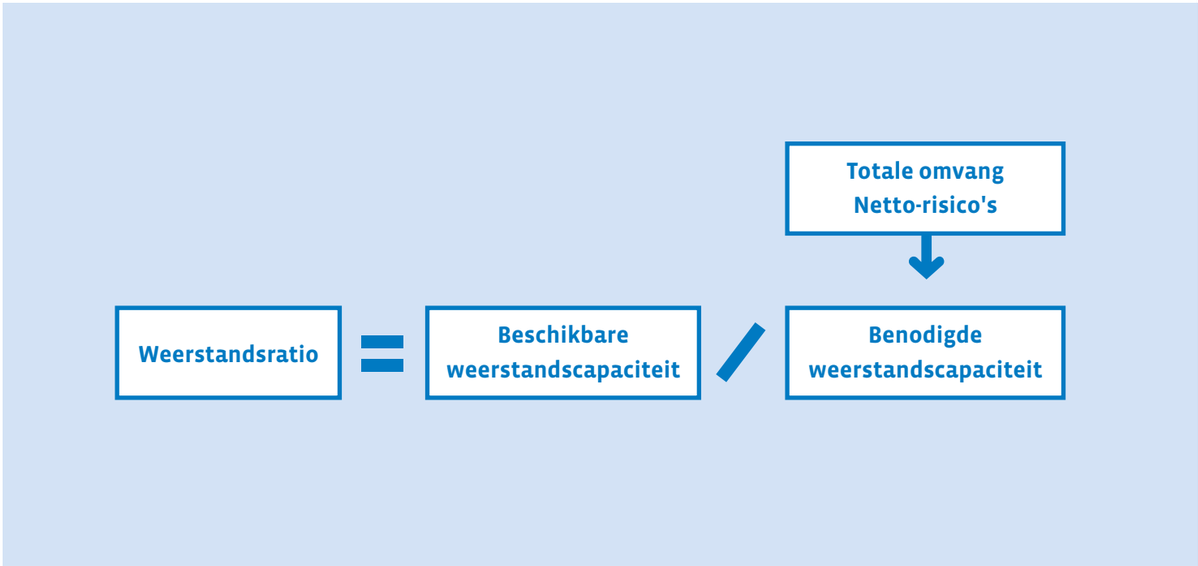

Bij de vaststelling van besluit van de jaarrekening 2020 heeft het Algemeen Bestuur besloten om de reserve Herhuisvesting vrij te laten vallen en toe te voegen aan de Algemene reserve van de ODBN.

Ook is een deel van het jaarrekeningresultaat toegevoegd aan de Algemene reserve. Hiermee bedraagt de weerstandsratio nu 1,5, zie onderstaande tabel. Hiermee is de bandbreedte, conform bestaand beleid, volledig gevuld. Eventuele voordelen in het resultaat vloeien daarmee, bij een ongewijzigd risicoprofiel, terug naar de deelnemers.

Opbouw van de weerstandsratio

	BEGROTING 2021	BEGROTING 2022
Algemene reserve op 01-01	€ 1.191.000	€ 1.852.000
Risicoprofiel	€ 1.415.000	€ 1.234.000
WEERSTANDSRATIO	**0,84**	**1,50**

Financiële kengetallen

In onderstaande paragraaf zijn de financiële kengetallen opgenomen die op grond van artikel 11 van het Besluit Begroting en Verantwoording moeten worden opgenomen. Kengetallen die voor de ODBN niet van toepassing zijn, zijn achterwege gelaten.

FINANCIËLE KENGETALLEN	VERLOOP FINANCIËLE KENGETALLEN		
	REKENING 2020	BEGROTING 2021	BEGROTING 2022
Netto schuldquote	-48%	-33%	-25%
Netto schuldquote voor alle	-48%	-33%	-25%
verstrekte leningen	54%	53%	46%
Solvabiliteitsratio in %	4,4%	0,4%	1%
Structurele exploitatieruimte	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Grondexploitatie	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Belastingcapaciteit			

4.2 Paragraaf Financiering

4.2.1 Renterisico

Het renterisico kan worden gedefinieerd als de mate waarin het saldo van de rentelasten en rentebaten verandert door wijziging in het rentepercentage op leningen en uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer. Bij de inwerkingtreding van de Wet FIDO is het begrip 'renterisico-norm' ingevoerd. Uitgangspunt hierbij is om zoveel mogelijk spreiding in de looptijden van leningen aan te brengen. De wettelijk vastgestelde renterisico-norm van 20% houdt in dat in enig jaar de aflossing van de lange schuld niet hoger mag zijn dan 20% van het begrotingstotaal.

De ODBN heeft op dit moment geen leningen met een looptijd van één jaar of langer. Hiermee voldoen wij automatisch aan de deze renterisico-norm. Ook geeft de huidige financieringspositie geen aanleiding om in de komende jaren langlopende geldleningen af te sluiten, zodat we in dat kader ook geen renterisico lopen.

4.2.2 Kasgeldlimiet

Voor het bepalen van de liquiditeitspositie is de zogenaamde kasgeldlimiet belangrijk. Hieronder wordt verstaan het bedrag dat maximaal als kasgeld mag worden opgenomen. Dit bedrag wordt berekend door middel van een door het Ministerie van Financiën vastgesteld percentage van 8,5%, te vermenigvuldigen met het totaal van de jaarbegroting van de ODBN bij aanvang van het jaar. Bij overschrijding van deze limiet moet er in langlopende financieringsmiddelen worden voorzien.

Voor de berekening van de kasgeldlimiet is een modelstaat voorgeschreven. Hieronder is deze staat volgens de laatst bekende gegevens ingevuld.

UITVOERINGSREGELING FINANCIERING DECENTRALE OVERHEDEN	VLOTTENDE SCHULD	VLOTTENDE MIDDELEN	NETTO VLOTTENDE SCHULD OF OVERSCHOT
A. Gemiddeld vlottend overschot	1.600.000	13.546.000	**11.946.000**
B. Berekening kasgeldlimiet			**2.339.700**
Begrotingstotaal			27.526.200
Percentage regeling			8,50%
C. Ruimte onder kasgeldlimiet			**14.285.700**
Gemiddeld vlottend overschot (A)			0
Kasgeldlimiet (B)			**11.946.000**

Voor de ODBN bedraagt de kasgeldlimiet over het jaar 2022 € 2.339.700. Aangezien het gemiddelde netto vlottende overschot aan financieringsmiddelen op dit moment geschat wordt op € 11.946.000, is de ruimte onder de kasgeldlimiet voor jaar 2022 € 14.285.700.

4.2.3 Renteresultaat Treasury

In de gewijzigde BBV is opgenomen dat in deze paragraaf ook inzicht gegeven moet worden in de rentelasten, het renteresultaat en de wijze waarop de rente wordt toegerekend aan investeringen. Ter verkrijging van dit inzicht is onderstaand overzicht opgesteld.

	OMSCHRIJVING	BEDRAG
A	Externe rentelasten over korte en lange financiering	0
B	Externe rentebaten	0
	SALDO EXTERNE RENTELASTEN	**0**
C	Interne eigen rente	0
E	Toerekening rente via renteomslag	0
	RENTERESULTAAT OP TAAKVELD TREASURY	**0**

4.3 Paragraaf Bedrijfsvoering

In het programma Bedrijfsvoering is al aangegeven dat we enkele grote transities te verwerken krijgen in 2022. Enerzijds de na-ijleffecten van de overgang naar de Omgevingswet en de daarmee samenhangende ingebruikname van het DSO en CLO. Verder verwachten we een conversie van het financieel systeem. Daarom wordt in 2022 vooral ingezet in het continueren van de al ingezette koers en zal er weinig nieuw beleid worden ontwikkeld t.a.v. de bedrijfsvoering.

HRM

Als gevolg van de remmende groei verwachten we de komende jaren niet zozeer te moeten werven om de groei op te kunnen vangen maar vooral om het kennisniveau mee te laten ontwikkelen met de alsmaar toenemende complexiteit van het VTH-vakgebied. Daarnaast zullen we ook het natuurlijk verloop moeten kunnen opvangen.

Op verschillende werkgebieden bestaat en ontstaat er schaarste op de arbeidsmarkt. Dit geldt zeker voor de vacatures die er zijn bij de omgevingsdiensten. Ook moeten we de naamsbekendheid van de omgevingsdienst als werkgever op de kaart blijven zetten. Dit alles heeft gevolgen voor ons. Het wordt steeds lastiger om voldoende en gekwalificeerd personeel aan te trekken.

Alleen inzetten op werven levert onvoldoende resultaten op. Ervaren mensen zijn er nauwelijks. Daarom moeten we op zoek gaan naar alternatieven. Eerder zijn we al succesvol gebleken in het zelf opleiden van personeel (Handhavers in Opleiding (HIO's), trainees Omgevingswet, trainees Wnb)). Dit zullen we blijven doen. Daarnaast wordt gekeken naar mogelijkheden voor 'training on the job'. Zo kunnen wij eigen mensen opleiden tot mentor voor jonge en/of onervaren medewerkers.

Verder willen we de mogelijkheden voor verdergaande samenwerking met scholen, andere omgevingsdiensten en het UWV onderzoeken met als doel het kunnen aantrekken van voldoende mensen. En we kijken welke effecten jobcarving, digitalisering/automatisering en het verder optimaliseren van processen kunnen hebben op de benodigde competenties van ons medewerkersbestand.

Sinds enkele jaren wordt intensiever werk gemaakt van verzuimbegeleiding. We zien dat in de aard van het verzuim ook terug. Een lage frequentie en weinig kort verzuim maar daar staat helaas tegenover dat we te maken hebben met enkele individuele ziektegevallen met een langer verloop. Covid-19 en chronische ziektebeelden kunnen we niet beïnvloeden. We continueren de intensieve begeleiding en blijven streven naar een maximaal verzuimpercentage van 5,5%. In het sociaal jaarverslag zal hier verder op worden ingegaan. Hiermee zitten wij iets onder het verzuimpercentage bij gemeenten waar het verzuimpercentage 5,8% is (bron: personeelsmonitor A&O fonds gemeenten 2018 en 2019).

Formatieomvang

Vanaf de start van de ODBN zagen we groei in het aantal opdrachten en dito personele behoeften. Veelal werden uit voorzichtigheid medewerkers ingehuurd. Dat bracht hoge kosten met zich mee maar ook beheersmatig de nodige inspanningen. De laatste twee jaar zijn we gaan koersen op een flexibele schil van 15- 20%. Dit doen we om kosten te beperken, continuïteit in kennis en vaardigheden in de organisatie te borgen maar ook fluctuaties in de opdracht te kunnen opvangen.

De formatie in de begroting 2022 is gebaseerd op de eerste concept-werkprogramma's 2022 (maart 2021) voor de gemeenten en de provinciale opdracht 2021. Er is een formatie van 257,2 FTE opgenomen in de begroting, waarvan 198,3 FTE in het primair proces en 58,9 FTE voor de overheadformatie.

Dat is 23% van het totaal. Omdat de omvang van ons werkpakket door het jaar heen varieert (piekbelasting) en sommige werkzaamheden skills vereisen die niet altijd intern aanwezig zijn, blijft de ODBN ook in 2022 een beroep doen op inhuur.

ARBEIDSMIX	JAARREKENING 2020	BEGROTING 2021	BEGROTING 2022	FTE IN %
Primair proces	206,7	219	198,3	77%
Overhead	58,7	63	58,9	23%
TOTAAL	**265,4**	**282**	**257,2**	**100%**

BEZETTING[1]	JAARREKENING 2020	BEGROTING 2021	BEGROTING 2022[2]	FTE IN %
Primair proces	195,0	182,2	214,3	78%
Overhead	58,4	54,8	59,8	22%
TOTAAL	**253,4**	**237,0**	**274,1**	**100%**

Communicatie

In 2021 gaat de nieuwe website live. Op onderdelen zal de website in 2022 nog worden uitgebreid. Het accent ligt op projectcommunicatie maar ook corporate communicatie vanwege het belang van de positionering van de ODBN. Voor het verhogen van de bekendheid van omgevingsdiensten trekken we indien mogelijk samen op de andere twee Brabantse omgevingsdiensten en de ODNL.

Planning & Control

De ODBN is op koers om volledig in control te zijn. Dit is meermaals bevestigd door de accountant. Hier hebben we nog een ambitie. De digitale verwerking van informatie d.m.v. koppelingen moet volledig betrouwbaar zijn en de controles door het systeem zelf geven voldoende waarborgen. De zogenaamde opzet, het bestaan en de werking van ons gedigitaliseerd administratief proces. In samenwerking met IM staat deze doorontwikkeling van de koppelingen voor 2021 gepland. Echter met de komst van nieuwe applicaties in 2022 zullen deze koppelingen moeten worden omgezet.

[1] *Peildatum maart 2021*

[2] *Deze bezetting is inclusief 49 fte aan externen, waarvan 39,2 in het primaire proces en 9,8 in de overhead.*

Informatisering en automatisering

De ODBN heeft een visie opgesteld die aanvullend is op de ontwikkeling die de organisatie doormaakt. Deze IV-visie is uitgewerkt in een uitvoeringsplan dat doorloopt tot en met 2022.
2022 kenmerkt zich vooral door het opvolgen van wetgeving zoals de Omgevingswet, de Omnichannel wetgeving (digitale toegankelijkheid) en Informatiebeveiliging.

We willen toewerken naar een dynamisch en actueel informatiebeeld van het verleden, het heden en de toekomst. Door gegevens slim te combineren ontstaat inzicht in patronen en verbanden die innovatieve antwoorden bieden op complexe VTH-vraagstukken.

In het IV-Uitvoeringsplan staat beschreven in welke activiteiten/projecten we hebben voorzien. Het jaar 2022 zal vooral in het teken staan van 5 hoofdthema's:

1. Uitvoering geven aan het DSO in het kader van de Omgevingswet;
2. Informatiegestuurd werken (IGW);
3. Wetgeving in het kader van Omnichannel (samenspel van alle klantgerichte kanalen);
4. Cloudcomputing: in 2021 een start gemaakt met het plaatsen van software in de Cloud zoals JOIN, nieuwe versie van S4O (Centric Leefomgeving) en afdelingsschijven (MS365);
5. Migratie naar Sharepoint & teams (MS365).

4.4 Paragraaf Verbonden partijen

Verbonden partijen zijn gemeenschappelijke regelingen, stichtingen, verenigingen en vennootschappen waarin de ODBN een bestuurlijk en financieel belang heeft.

Bestuurlijk belang

Betreft zeggenschap, hetzij uit hoofde van vertegenwoordiging in het bestuur hetzij uit hoofde van stemrecht.

Financieel belang

Betreft een aan de verbonden partij ter beschikking gesteld bedrag dat niet verhaalbaar is als de verbonden partij failliet gaat onderscheidenlijk het bedrag waarvoor aansprakelijkheid bestaat indien de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt. Bij deelname in een vennootschap betreft het financiële belang het bezit van aandelen en het ontvangen van bijbehorend dividend.

De ODBN is per 1 juli 2019 aangesloten bij het Bureau Inkoop en Aanbesteding Zuidoost-Brabant (Bizob). Daarmee is Bizob, volgens de letter van de wet, de enige officiële verbonden partij van de ODBN. In onderstaande overzicht wordt nader ingegaan op de verbonden partij "Bizob".

PROGRAMMA 3 BEDRIJFSVOERING	
1. GEMEENSCHAPPELIJKE REGELING BUREAU INKOOP EN AANBESTEDING ZUIDOOST-BRABANT	
Publiek Belang	Inkoopuitgaven maken een zeer groot deel uit van de jaarlijkse begroting. Door samenwerking kunnen organisaties hun inkoop professionaliseren. Daarnaast vertaalt de kwaliteit van inkoop zich direct in de kwaliteit van producten, diensten en werken. Goed ingerichte inkoopprocessen vergroten het vertrouwen van de samenleving in de manier waarop gemeenschapsgeld wordt besteed.
Algemene visie op en beleidsvoornemens omtrent inschakelen van de verbonden partij	De gewijzigde Aanbestedingswet 2012 (Aw 2012) laat voldoende ruimte over om eigen beleid te voeren op het gebied van inkopen en aanbesteden. Het inkoop- en aanbestedingsbeleid waarborgt de naleving van wet- en regelgeving, een doelmatige inkoop en bestuurlijke integriteit. Het inkoopbeleid gaat uit van de algemene beginselen van behoorlijk bestuur: openheid, objectiviteit en zorgvuldigheid. Door gebruik te maken van objectieve voorwaarden, kunnen gemeenten de keuze voor een leverancier verantwoorden. Deze helderheid biedt ook voordelen voor ondernemers, die weten waar ze aan toe zijn.
Partijen	Diverse gemeenten en andere publiekrechtelijke lichamen
Bestuurlijk belang	Een bestuurslid van de ODBN wordt aangewezen om ODBN te vertegenwoordigen in het bestuur van Bizob.
Financieel belang	De ODBN draagt jaarlijks bij aan de exploitatie van Bizob via een bedrag per afgenomen dag. De bijdrage voor 2022 is geraamd op € 77.800. Dit is gebaseerd op het aantal afgenomen dagen. In 2022 zijn 110 dagen begroot.
Financiële informatie	***Eigen vermogen:*** per 1-1-2020 € 868.000 per 31-12-2020 € 975.000 (inclusief resultaat 2020) ***Vreemd vermogen:*** per 1-1-2020: € 957.000 per 31-12-2020: € 1.009.000 Resultaat 2020: € 569.000
Eventuele risico's	Niet van toepassing

Daarnaast kent de ODBN de volgende organisaties waarmee een intensieve samenwerkingsrelatie wordt onderhouden:

- De deelnemers van ODBN zijnde de 10[3] gemeenten in de regio Noordoost-Brabant en de provincie Brabant.
- De twee collega-omgevingsdiensten die actief zijn binnen Noord-Brabant; de Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant (OMWB) en de Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant (ODZOB).
- De samenwerkingspartners in het kader van Samen Sterk in Brabant (SSiB); te weten Natuurmonumenten, Staatsbosbeheer, Brabant Landschap, Brabant Water, Evides, Waterschap Aa en Maas, Waterschap De Dommel, Waterschap Brabantse Delta en Waterschap Rivierenland.

4.5 Niet van toepassing zijnde paragrafen

Voor de ODBN zijn de onderstaande, in de het BBV voorgeschreven, paragrafen niet van toepassing:

- Paragraaf Lokale Heffingen
- Paragraaf onderhoud kapitaalgoederen
- Paragraaf Grondbeleid.

3 Per 01-01-2022 vinden er 2 gemeentelijke herindelingen plaats, waardoor het aantal van 15 deelnemers is gedaald naar 10 deelnemers.

Financiele Begroting 2022

1 Algemeen

1.1 Inleiding

De financiële begroting geeft inzicht in algemene uitgangspunten waarop de geraamde baten en lasten van de verschillende programma's tot stand zijn gekomen. Verder zijn, conform de voorschriften van het BBV, deze geraamde baten en lasten voor het jaar 2022 en voor het meerjarenperspectief 2023-2025 inzichtelijk gemaakt. In de toelichting op de baten en lasten zijn niet alleen de verschillen ten opzichte van de begrotingscijfers aangegeven, maar zijn ook de incidentele baten en lasten in een overzicht aangegeven. Tenslotte is op hoofdlijnen de financiële positie van de ODBN uiteengezet.

1.2 Financiële uitgangspunten

In de kadernota 2022 zijn algemene kaders en uitgangspunten geformuleerd die verwerkt zijn in de voorliggende begroting 2022 met bijbehorend meerjarenperspectief 2023-2025.

1.2.1 Algemene financiële kaders

De volgende algemene financiële kaders zijn uitgangspunt bij deze begroting:

- De begroting 2022 voldoet aan het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV)
- De begroting 2022 inclusief meerjarenperspectief is sluitend
- De begroting 2022 gaat uit van bestaand actueel beleid, rekening houdend met de financiële effecten die betrekking hebben op de beleidsontwikkelingen zoals opgenomen in het programmaplan van deze begroting.
- Bij de raming van de meerjarenbegroting 2023-2025 wordt uitgegaan van constante prijzen.

1.2.2 Financieel technische uitgangspunten

Bij het opstellen van de financiële begroting 2022 en het financieel meerjarenperspectief (in constante prijzen) zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

Baten
De ramingen voor de baten zijn gebaseerd op:

- De concept-werkprogramma's 2022 van de gemeentelijke opdracht;
- De provinciale opdracht 2021 (opdracht 2022 is nog niet gereed);
- De vastgestelde begroting 2021;
- Gemiddeld tarief uit kadernota 2022;
- De vastgestelde realisatiecijfers 2020.

Lasten
Bij de ramingen voor de lasten is rekening gehouden met:

- De vastgestelde realisatiecijfers 2020;
- De formatie 2022 waarin de loonstijgingen conform kadernota zijn verwerkt en waarin al rekening is gehouden met een afname van de begrote omzet en waarmee de totale geraamde opgave ook afneemt en daarmee de formatie dient mee te bewegen
- De budgetten 2021 zijn gehandhaafd, tenzij er concrete ontwikkelingen zijn, die zijn toegelicht in onderdeel 3 van deze financiële begroting "toelichting op baten en lasten 2022"
- Een totale formatieomvang van 257,2 FTE, waarvan 198,3 FTE in het primair proces en 58,9 FTE in de overhead.
- De benodigde inzet van medewerkers die de opdracht gaan uitvoeren is berekend op gemiddeld 1.350 declarabele uren per FTE in het primaire proces. Uitzondering hierop zijn de Boa's van SSIB, hierbij wordt rekening gehouden met 1.500 declarabele uur per FTE;

2 Baten en lasten begroting 2022-2025

2.1 Overzicht van baten en lasten 2022

OMSCHRIJVING BEDRAGEN X €1.000	LASTEN 2022	BATEN 2022	SALDO PER PROGRAMMA	MUTATIES RESERVES	SALDO NA BESTEMMING
Individuele dienstverlening	14.445	24.645	10.200	0	10.200
Regionale dienstverlening	2.327	3.277	950	0	950
SUBTOTAAL PROGRAMMA'S	**16.773**	**27.923**	**11.150**	**0**	**11.150**
Overhead	10.653	0	-10.653	0	-10.653
Treasury	0	0	0	0	0
Onvoorzien	100	0	-100	0	-100
SUBTOTAAL BEDRIJFSVOERING	**10.753**	**0**	**-10.753**	**0**	**-10.753**
TOTAAL	**27.526**	**27.923**	**397**	**0**	**397**
RESULTAAT 2022			**397**		**397**

2.2 Overzicht meerjarenperspectief lasten 2022-2025

OMSCHRIJVING	REKENING 2020	BEGROTING 2021	BEGROTING 2022	BEGROTING 2023	BEGROTING 2024	BEGROTING 2025
LASTEN						
Individuele dienstverlening	14.402	17.036	**14.445**	14.445	14.445	14.445
Regionale dienstverlening	2.161	4.028	**2.327**	2.377	1.293	1.293
SUBTOTAAL PROGRAMMA'S	**16.563**	**21.064**	**16.773**	**16.823**	**15.739**	**15.739**
Overhead	10.045	10.652	**10.653**	10.653	10.247	10.247
Treasury	0	0	**0**	0	0	0
Onvoorzien	0	100	**100**	100	100	100
SUBTOTAAL BEDRIJFSVOERING	**10.045**	**10.752**	**10.753**	**10.753**	**10.347**	**10.347**
TOTAAL LASTEN EXPLOITATIE	**26.609**	**31.816**	**27.526**	**27.576**	**26.086**	**26.086**
Toevoegingen aan reserves	586	0	**0**	0	0	0
TOTAAL LASTEN	**27.195**	**31.816**	**27.526**	**27.576**	**26.086**	**26.086**

In het meerjarenperspectief is in 2024 een daling te zien van de lasten met € 1.490.000. Dit zijn de lasten van de impuls gelden voor Samen Sterk in Brabant. De subsidie voor deze impulsgelden loopt tot en met 2023. Hoewel de verwachting is dat dit ook na 2023 wordt voortgezet is vanuit het voorzichtigheidsprincipe daarmee geen rekening gehouden.

2.3 Totaal lasten verdeeld naar programma's en bedrijfsvoering

TOTAAL LASTEN BEDRAGEN X €1.000	REKENING 2020	BEGROTING 2021	TOTAAL	PROGRAMMA'S 1 & 2	PROGRAMMA 3 BEDRIJFSVOERING
Personeel en inhuur	20.594	24.751	**22.313**	16.210	6.103
Opleidingen & loopbaan-begeleiding	518	670	**598**	62	536
Dienstreizen / woon-werk	346	569	**577**	0	577
Overige personele kosten	349	307	**315**	25	291
Organisatie	121	191	**194**	0	194
Huisvesting	1.632	704	**711**	0	711
Kantoorkosten	134	115	**136**	0	136
Informatisering / automa-tisering	1.532	1.660	**1.693**	0	1.693
Vervoermiddelen	151	145	**252**	171	82
Externe deskundigheid	157	225	**228**	0	228
Overige lasten	1.075	2.382	**407**	305	102
SUBTOTAAL	**26.609**	**31.716**	**27.426**	**16.773**	**10.653**
Treasury	0	0	**0**	0	0
Onvoorzien	0	100	**100**	0	100
TOTAAL LASTEN	**26.609**	**31.816**	**27.526**	**16.773**	**10.753**

2.4 Overzicht meerjarenperspectief baten 2022-2025

OMSCHRIJVING BEDRAGEN X €1.000	REKENING 2020	BEGROTING 2021	BEGROTING 2022	BEGROTING 2023	BEGROTING 2024	BEGROTING 2025
BATEN						
Individuele dienstver-lening	23.368	26.884	**24.645**	24.645	24.645	24.645
Regionale dienstver-lening	3.365	3.145	**3.277**	3.327	1.837	1.837
SUBTOTAAL PROGRAMMA'S	**26.733**	**30.030**	**27.923**	**27.973**	**26.483**	**26.483**
Overhead	1.324	0	**0**	0	0	0
Treasury	0	0	**0**	0	0	0
Onvoorzien	0	0	**0**	0	0	0
SUBTOTAAL BEDRIJFSVOERING	**1.324**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
TOTAAL BATEN EXPLOITATIE	**28.057**	**30.030**	**27.923**	**27.973**	**26.483**	**26.483**
Onttrekkingen aan reserves	937	1.893	**0**	0	0	0
TOTAAL BATEN	**28.994**	**31.923**	**27.923**	**27.973**	**26.483**	**26.483**

In het meerjarenperspectief is in 2024 een daling te zien van de baten met € 1.490.000. Dit zijn de lasten van de impuls gelden voor Samen Sterk in Brabant. De subsidie voor deze impulsgelden loopt tot en met 2023.

3 Toelichting op baten en lasten 2022

In dit onderdeel van de financiële begroting wordt een toelichting op hoofdlijnen gegeven van de belangrijkste verschillen tussen de in de begroting 2021 en de begroting 2022 gepresenteerde bedragen.

Aan het eind van dit onderdeel wordt nader ingegaan op de benodigde capaciteit aan declarabele uren voor uitvoering van alle werkzaamheden. Deze worden afgezet tegen de beschikbare declarabele uren op grond van de in de begroting opgenomen formatie. Tevens zal inzicht worden gegeven in de te hanteren functionele tarieven voor het begrotingsjaar 2022.

3.1 Programma Individuele Dienstverlening

PROGRAMMA INDIVIDUELE DIENSTVERLENING BEDRAGEN X €1.000	REKENING 2020	BEGROTING 2021	BEGROTING 2022	VERSCHIL
Personeel	13.991	17.036	**14.445**	**-2.591**
Bedrijfsmiddelen	411	0	**0**	**0**
TOTAAL LASTEN	**14.402**	**17.036**	**14.445**	**-2.591**
Basis- en VTH-verzoektaken	12.270	13.823	**13.856**	**34**
Overige Verzoektaken	9.152	9.688	**9.686**	**-2**
Aanvullende verzoektaken	1.946	3.374	**1.104**	**-2.271**
TOTAAL BATEN	**23.368**	**26.884**	**24.645**	**-2.239**
SALDO	**8.966**	**9.848**	**10.200**	**352**

Personeel

De lasten binnen dit programma betreffen de personeelskosten voor de medewerkers die uitvoering geven aan de werkprogramma's van de gemeenten en de provinciale opdracht. Het gaat hierbij om de kerntaken van de ODBN op het gebied van vergunningverlening en toezicht & handhaving. De aanvullende verzoektaken zijn opdrachten die buiten de reguliere opdrachten om door deelnemers en niet-deelnemers bij de ODBN belegd worden.

Door de stabilisering van het aantal declarabele uren op het niveau van 2020 is de formatie bijgesteld ten opzichte van de begroting 2021. Dit leidt tot een bijstelling van de personele lasten in dit programma.

Daarnaast vindt er een kleine verschuiving van personeelslasten plaats van Programma 1 naar programma 2 door het verplaatsen van activiteiten als Bodemloket en beheer stortplaatsen. De uren zaten voorheen in de aanvullende verzoektaken.

Basis- en VTH-verzoektaken / Overige verzoektaken

Op basis van de gemeentelijke concept-werkprogramma's 2022 en de provinciale opdracht 2021 is een urenraming gemaakt. Deze uren zijn met het gemiddelde tarief van € 102,74 als omzet geraamd.

Aanvullende verzoektaken

Dit betreffen de opdrachten die buiten de reguliere werkprogramma's of opdrachten om bij de ODBN belegd worden. Dit zijn opdrachten van onze deelnemers, maar soms ook van niet-deelnemers. Op basis van de realisatie van 2019 en 2020 is een analyse gemaakt, waarop de raming voor 2022 is bijgesteld naar een realistischer niveau. Dit leidt tot een daling van de baten op dit programma. De daling ten opzichte van 2021 lijkt tevens groot, doordat in de raming van 2021 nog rekening gehouden was met een incidentele opdracht voor de transitie veehouderij van € 1,42 miljoen. De urenraming is met het gemiddelde tarief van € 102,74 in deze begroting opgenomen.

3.2 Programma Regionale Dienstverlening

PROGRAMMA REGIONALE DIENSTVERLENING BEDRAGEN X €1.000	REKENING 2020	BEGROTING 2021	BEGROTING 2022	VERSCHIL
Personeel	1.547	1.592	**1.765**	**173**
Bedrijfsmiddelen	614	2.436	**562**	**-1.874**
TOTAAL LASTEN	**2.161**	**4.028**	**2.327**	**-1.701**
Crisisbeheersing	95	98	**99**	**1**
Collectieve taken	997	667	**677**	**10**
Samen Sterk in Brabant	2.235	2.358	**2.436**	**79**
Overige regionale programma's	38	22	**66**	**43**
TOTAAL BATEN	**3.365**	**3.145**	**3.277**	**132**
SALDO	**1.204**	**-883**	**950**	**1.833**

De lasten binnen dit programma bestaan uit de personeelskosten voor de medewerkers die actief zijn voor de regionale programma's zoals hierboven vermeld. Daarnaast worden overige kosten gemaakt, direct ten behoeve van het volbrengen van deze regionale programma's.

Personeel

Er vindt een kleine verschuiving van personeelslasten plaats van Programma 1 naar programma 2 door het verplaatsen van activiteiten als Bodemloket en beheer stortplaatsen. De uren zaten voorheen in de aanvullende verzoektaken. Daardoor stijgt het aantal uren binnen Programma 2 terwijl het aantal uren binnen Programma 1 daalt, waardoor er meer loonkosten aan dit programma toegerekend worden.

Bedrijfsmiddelen

In 2020 en 2021 loopt het project Sanering Verkeerslawaai door dat bekostigd wordt uit de reserve ISV. Momenteel wordt er gewerkt aan de actualisatie van het project Sanering Verkeerslawaai. Omdat de huidige besluitvorming over het project loopt tot en met 2021, is er in de begroting 2022 geen budget voor het project opgenomen. Na actualisatie van het project zullen de financiële consequenties verwerkt worden in de eerste bestuursrapportage 2022. Doordat er in de begroting 2022 voor dit project geen middelen zijn opgenomen, ontstaat er een daling in het onderdeel bedrijfsmiddelen met € 1.873.900. Deze verloopt neutraal doordat ook de reserve opbrengsten die hier tegenover staan dan wegvallen.

Baten

De baten hebben betrekking op de deelnemersbijdragen met uiteenlopende verdeelsleutels. Voor het beheer van de voormalige stortplaatsen worden jaarlijks middelen onttrokken uit de hiervoor bestemde voorziening. Andere onderdelen worden bekostigd door middel van een vaste bijdrage per inwoner. Voor SSiB geldt voor het jaar 2022 voor het eerst de nieuwe verdeelsleutel, bestaande uit een vast deel en een bijdrage voor de oppervlakte buitengebied. Voor het incidentele deel van de impulsgelden is een subsidie van de Provincie Brabant opgenomen. De mutaties van de baten ten opzichte van 2021 wordt veroorzaakt door indexering van de verschillende budgetten.

3.3 Programma Bedrijfsvoering

PROGRAMMA BEDRIJFSVOERING BEDRAGEN X €1.000	REKENING 2020	BEGROTING 2021	BEGROTING 2022	VERSCHIL
Personeel en inhuur	5.056	6.123	**6.103**	**-20**
Opleidingen en loopbaanbegeleiding	424	608	**536**	**-72**
Dienstreizen / woon-werk	346	569	**577**	**9**
Overige personele kosten	325	277	**291**	**14**
Organisatie	121	191	**194**	**3**
Huisvesting	1.632	704	**711**	**8**
Kantoorkosten	134	115	**136**	**22**
Informatisering / automatisering	1.532	1.660	**1.693**	**34**
Vervoermiddelen	26	81	**82**	**1**
Externe deskundigheid	157	225	**228**	**3**
Overige lasten	292	101	**102**	**2**
SUBTOTAAL BEDRIJFSVOERING	**10.045**	**10.652**	**10.653**	**1**
Treasury	0	0	**0**	**0**
Onvoorzien	0	100	**100**	**0**
TOTAAL LASTEN	**10.045**	**10.752**	**10.753**	**1**
Personeel en inhuur	48	0	**0**	**0**
MJOP	0	0	**0**	**0**
Overige baten	1.275	0	**0**	**0**
SUBTOTAAL BEDRIJFSVOERING	**1.323**	**0**	**0**	**0**
Treasury	0	0	**0**	**0**
TOTAAL BATEN	**1.323**	**0**	**0**	**0**
SALDO	**-8.722**	**-10.752**	**-10.753**	**-1**

Personeel

Door de stabilisering van het aantal uren in deze begroting, is de formatie ten opzichte van de begroting 2021 naar beneden bijgesteld. Dit is ook voor de overhead formatie gebeurd. Organisatiebreed houden we rekening met een flexibele schil van maximaal 20%. Omdat op voorhand niet te bepalen is op welke onderdelen ingehuurd wordt, is het budget voor externe inhuur centraal geplaatst bij de directie in programma 3. Daardoor is de bijstelling van de personeelsbudgetten binnen programma 3 beperkt.

Opleidingen

Het bijstellen van de benodigde formatie leidt ook tot het naar beneden bijstellen van de opleidingsbudgetten. De opleidingsbudgetten zijn genormeerd op 2% van de loonsom van de organisatie.

Indexeringen

Alle materiële budgetten zijn geïndexeerd met 1,5% conform kadernota 2022.

ICT

Naast de prijsindexering is de post met licenties verhoogd met € 12.000.

3.4 Declarabiliteit

Benodigde declarabele uren

Het totale volume van de werkzaamheden van de ODBN voor het jaar 2022 is gebaseerd op de eerste concept-werkprogramma's 2022 (maart 2021) voor de gemeenten. Voor de provincie is dit gedaan op basis van de definitieve opdracht 2021. Daar zijn de uren uit de regionale dienstverlening en de raming voor de aanvullende opdrachten aan toegevoegd.

In onderstaande tabel staan de verwachte aantal benodigde uren per programma:

PROGRAMMA'S	JAARREKENING 2020	BEGROTING 2021	2022	2023	2024	2025
vergunningverlening	55.386	57.620	**57.869**	57.869	57.869	57.869
toezicht & handhaving	71.042	78.950	**77.002**	77.002	77.002	77.002
TOTAAL BASISTAKEN	**126.428**	**136.570**	**134.871**	**134.871**	**134.871**	**134.871**
vergunningverlening	52.308	47.040	**47.858**	47.858	47.858	47.858
toezicht & handhaving	19.948	21.060	**21.324**	21.324	21.324	21.324
overige verzoektaken	26.126	27.620	**25.090**	25.090	25.090	25.090
TOTAAL VERZOEKTAKEN	**98.382**	**95.720**	**94.272**	**94.272**	**94.272**	**94.272**
AANVULLENDE OPDRACHTEN	**18.682**	**33.340**	**10.741**	**10.741**	**10.741**	**10.741**
TOTAAL INDIVIDUELE DIENSTVERLE-NING	**243.492**	**265.630**	**239.884**	**239.884**	**239.884**	**239.884**
collectieve taken	6.195	6.000	**6.000**	6.000	6.000	6.000
samen sterk in Brabant	23.587	21.090	**23.227**	23.227	9.247	9.247
klachten / crisispiket	20	70	**70**	70	70	70
bodeminformatie-systemen		0	**160**	160	160	160
beheer en nazorg stortplaatsen	85	0	**85**	85	85	85
Diverse opdrachten	3.283					
TOTAAL REGIONALE DIENSTVERLENING	**33.170**	**27.160**	**29.542**	**29.542**	**15.562**	**15.562**
TOTAAL ODBN	**276.662**	**292.790**	**269.426**	**269.426**	**255.446**	**255.446**

In vergelijking met de begroting 2021 is er een daling van 23.544 uren. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door de aanvullende opdrachten, waar een daling is van 22.600 uren. Dit zijn de opdrachten die deelnemers of niet-deelnemers buiten de reguliere opdrachten om aan de ODBN verstrekt worden. Op basis van deze analyse is het aantal uren in deze categorie naar beneden bijgesteld. Deze daling komt door de incidenteel extra begrote uren voor transitie veehouderij voor 2021. In de jaarrekening 2020 zijn er 276.662 declarabele uren gerealiseerd wat iets hoger is dan de inschatting voor de begroting 2022.

Beschikbare declarabele uren

Er is een formatie van 257,2 Fte opgenomen in de begroting, waarvan 198,3 Fte in het primair proces. Hierdoor is, rekening houdend met een declarabiliteit van 1.350 uur per Fte[4], voor de uitvoering van de verschillende programma's de benodigde 269.426 uur beschikbaar.

De ruimte die maximaal wordt benut voor overheadformatie in Fte is 23%. Voor 2021 komt dat neer op 58,9 FTE. Dit betreft de zogenoemde 'personele overhead' in Fte's.

De benodigde uren kunnen niet alleen door eigen medewerkers worden gerealiseerd. Vandaar dat er ook in 2021 nog een beroep op externe inhuur gedaan moet worden om de gevraagde programma's te kunnen realiseren. Hier is met de nieuwe formatieberekening in de kadernota al rekening mee gehouden. We streven naar een flexschil van 15-20% van de formatie.

3.5 Tariefontwikkeling

Algemene uitgangspunten

De ODBN hanteert in de begroting een gemiddeld uurtarief voor de geraamde bijdragen van de deelnemers. De facturatie vindt plaats tegen gedifferentieerde tarieven, gebaseerd op de functionele inschaling van de uitgevoerde werkzaamheden.

Berekening gemiddeld uurtarief 2022

Het gemiddeld uurtarief dat is vastgesteld bij de begroting 2021 bedraagt € 101,21. Dit gemiddeld tarief stijgt in de begroting 2022 naar € 102,74. Dit is in overeenstemming met de hierover vastgestelde uitgangspunten uit de Kadernota 2022.

BEREKENING UURTARIEF 2022	PROGRAMMA'S	OVERHEAD	TOTAAL
Totaal lasten conform benchmark systematiek	17.854.896	9.671.328	27.526.224
Resultaat	396.600		
Lasten gedekt door vaste bijdrage	599.850		599.850
TOTAAL LASTEN TE DEKKEN VIA TARIEVEN	**17.651.646**	**9.671.328**	**26.926.374**
Geraamde declarabele uren	267.011	265.937	
GEMIDDELD TARIEF 2022	**66,28**	**€ 36,46**	**102,74**
Geraamde declarabele uren	64,5%	35,4%	

De lasten die niet via het tarief maar via vaste bijdragen worden gedekt, zijn uit deze berekening gehaald. Daarmee komt het aantal uren dat beschikbaar is om de totale lasten te dekken uit op 267.011 uren. De overheadcomponent in het tarief is gebaseerd op een lager aantal (265.937)[5] uren.

Functionele tarieven 2022

De tarieven 2022 stijgen met 1,5% ten opzichte van de tarieven uit de begroting 2021 en zijn als volgt bepaald. In deze begroting 2022 is enkel gerekend met het gemiddelde uurtarief van € 102,74. In de afrekening over 2022 zullen de werkelijke uren conform onderstaande functionele tarieven worden gehanteerd.

[4] *Voor de inzet van de BOA's SSiB geldt het uitgangspunt van 1.500 uren per FTE.*

[5] *Conform bestaand beleid wordt 10% van het aantal uren onder aanvullende opdrachten niet meegenomen voor de dekking van de overhead uren.*

FUNCTIESCHAAL	TARIEF 2021	TARIEF 2022
Niveau 4	€ 61,16	**€ 62,08**
Niveau 5	€ 63,68	**€ 64,64**
Niveau 6	€ 67,52	**€ 68,56**
Niveau 7	€ 73,92	**€ 75,04**
Niveau 8	€ 82,68	**€ 83,92**
Niveau 9	€ 94,28	**€ 95,72**
Niveau 10	€ 104,44	**€ 106,04**
Niveau 11	€ 119,52	**€ 121,32**
Niveau 12	€ 136,20	**€ 138,28**
Niveau 13	€ 148,92	**€ 151,16**

Gedifferentieerde tarieven voor werkprogramma 2022

De ontwerpbegroting 2022 is volledig doorgerekend op het gemiddelde tarief uit de kadernota 2022. De concept-werkprogramma's voor de gemeentelijke deelnemers zijn voor 2022 voor het eerst doorgerekend op basis van gedifferentieerde tarieven. Dit maakt op voorhand duidelijker zichtbaar wat de verwachte kosten van de opdracht zullen gaan worden. De afrekening van de daadwerkelijk gemaakte uren vindt plaats conform bovenstaande functionele tarieven.

HOOFDSTUK WERKPROGRAMMA	GEDIFFERENTIEERD TARIEF
Algemeen Werkprogramma (hoofdstuk 1)	**€ 74,93**
Vergunningverlening (hoofdstuk 2)	**€ 101,91**
Toezicht en handhaving (hoofdstuk 3)	**€ 98,40**
Juridische ondersteuning (hoofdstuk 4)	**€ 119,00**
Overige verzoektaken (hoofdstuk 5)	**€ 103,99**

In bovenstaande tabel zijn per hoofdstuk de gehanteerde gedifferentieerde tarieven opgenomen. De gedifferentieerde tarieven zijn gebaseerd op de totale gemeentelijke werkprogramma's, voor individuele gemeenten kunnen deze tarieven naar beneden of naar boven afwijken.

Deze doorvertaling op basis gedifferentieerde tarieven is niet voor de provinciale opdracht gemaakt, aangezien deze opdracht budgetgestuurd is in plaats van urengestuurd.

4 Overzicht incidentele baten en lasten 2022

Als een van de algemene financiële uitgangspunten is in de kadernota 2022 aangegeven dat de programmabegroting 2022 structureel sluitend dient te zijn. Concreet betekent dit na het elimineren van eventueel in de begroting opgenomen incidentele baten en lasten, deze nog steeds een sluitend beeld moet laten zien. Uit onderstaand overzicht blijkt dat de ontwerpbegroting 2022 van de ODBN ook structureel in evenwicht is.

INCIDENTELE BATEN EN LASTEN	LASTEN / BATEN	BEGROTING 2021	BEGROTING 2022	BEGROTING 2023	BEGROTING 2024	BEGROTING 2025
RESULTAAT VOOR BESTEMMING EN INCIDENTELE BATEN EN LASTEN		**106**	**397**	**397**	**397**	**397**
1. INDIVIDUELE DIENSTVERLENING						
N.v.t.	Baten en lasten	0	0	0	0	0
TOTAAL INDIVIDUELE DIENSTVERLE-NING		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
2. REGIONALE DIENSTVERLENING						
Impulsgelden SSIB 3.0	Baten	1.385	1.440	1.490	0	0
Lasten SSiB (impulsgelden) incl. extracomptabele overhead	Lasten	1.385	1.440	1.490	0	0
Lasten sanering verkeerslawaai	Lasten	1.893	0	0	0	0
TOTAAL REGIONALE DIENSTVERLENING		**1.893**	**0**	**0**	**0**	**0**
3. BEDRIJFSVOERING						
Onttrekking aan reserve sanering verkeerslawaai	Baten	1.893	0	0	0	0
TOTAAL BEDRIJFSVOERING		**-1.893**	**0**	**0**	**0**	**0**
RESULTAAT NA BESTEMMING EN INCIDENTELE BATEN EN LASTEN		**106**	**397**	**397**	**397**	**397**

5 Uiteenzetting financiële positie

5.1 Algemeen

Op grond van artikel 20 van de BBV dient in de begroting een uiteenzetting van de financiële positie opgenomen te worden. In het programmaplan is reeds het bestaande en nieuw beleid per programma beschreven. Hierna wordt de geprognosticeerde balans gepresenteerd en het EMU-saldo meerjarig weergegeven. Tenslotte wordt het verloop van de reserves en voorzieningen meerjarig zichtbaar gemaakt.

5.2 Investeringen

In onderstaand overzicht zijn de te accorderen investeringen voor de ontwerpbegroting 2022 opgenomen. De bijbehorende kapitaallasten zijn in deze begroting verwerkt.

NIEUWE INVESTERINGEN	2022	TOELICHTING	TERMIJN AFSCHRIJVING
Aanschaf laptops	25.000	In 2022 is een bedrag noodzakelijk voor de aanschaf van nieuwe laptops. In het kader van de thuiswerkfaciliteiten worden alle nieuwe medewerkers voorzien van de juiste middelen. Daarnaast is het bedrag noodzakelijk voor vervanging van afgeschreven laptops.	3
Aanschaf telefoons	12.000	In 2022 is een bedrag noodzakelijk voor de aanschaf van nieuwe telefoons. In het kader van de thuiswerkfaciliteiten worden alle nieuwe medewerkers voorzien van de juiste middelen. Daarnaast is het bedrag noodzakelijk voor vervanging van afgeschreven telefoons.	3
	37.000		

5.3 Geprognosticeerde balans

In deze meerjarig geprognosticeerde balans is uitgegaan van bestaand beleid. In het onderstaand overzicht is de prognosticeerde begin- en eindbalans weergegeven voor zowel het begrotingsjaar 2022 als het meerjarenperspectief voor de jaren 2023 tot en met 2026.

GEPROGNOSTICEERDE BALANS	BALANS 1-1-21	BALANS 1-1-22	BALANS 1-1-23	BALANS 1-1-24	BALANS 1-1-25
ACTIVA					
Vaste activa					
Materiële vaste activa	1.842	**1.729**	1.308	1.226	963
Vlottende activa					
Uitzettingen korter dan 1 jaar	16.527	**13.546**	13.728	13.998	14.522
Liquide middelen	0	**0**	0	0	0
Overlopende activa	103	**103**	103	103	103
TOTAAL ACTIVA	**18.472**	**15.378**	**15.140**	**15.327**	**15.588**
PASSIVA					
Vaste passiva					
Eigen vermogen	9.844	**7.112**	7.218	7.615	8.012
Voorzieningen	5.401	**5.039**	4.695	4.485	4.349
Schulden langer dan 1 jaar	0	**0**	0	0	0
Vlottende passiva					
Schulden korter dan 1 jaar	1.600	**1.600**	1.600	1.600	1.600
Overlopende passiva	1.627	**1.627**	1.627	1.627	1.627
Totaal passiva	**18.472**	**15.378**	**15.140**	**15.327**	**15.588**

5.4 EMU-saldo

EMU-SALDO	PRIMITIEVE BEGROTING 2021	PRIMITIEVE BEGROTING 2022	
Exploitatiesaldo voor mutatie reserves	106.200	396.600	+
Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	561.000	457.395	+
Dotaties aan voorzieningen	0	0	-
In- en desinvesteringen	176.600	176.600	+
Onttrekkingen aan voorzieningen	22.400	344.100	+
EMU-SALDO	**866.200**	**1.374.695**	
Totale lasten	29.923.300	27.526.224	
EMU-SALDO ALS % TOTALE LASTEN	**2,89%**	**4,99%**	

5.5 Verloop van reserves en voorzieningen

VERLOOP RESERVES BEDRAGEN IN € 1.000	STAND 31-12-2020	MUTATIE 2021	STAND 31-12-2021	RESULTAAT 2021	TOE-VOEGING 2022	ONT-TREKKING 2022	STAND 31-12-2022
Reserves							
Algemene reserve ODBN	1.153	699	1.852	106	0	0	1.958
Bestemmingsreserve vakantiedagen	249	0	249	0	0	0	249
Bestemmingsreserve implementatie omge-vingswet	0	150	150	0	0	0	150
Bestemmingsreserve informatiegestuurd werken	0	200	200	0	0	0	200
Bestemmingsreserve HR-instrumentarium	0	400	400	0	0	0	400
Bestemmingsreserve organisatieontwikkeling	178	-178	0	0	0	0	0
Bestemmingsreserve ISV	6.154	-1.893	4.261	0	0	0	4.261
Bestemmingsreserve huisvesting	311	-311	0	0	0	0	0
TOTAAL RESERVES	**8.045**	**-933**	**7.112**	**106**	**0**	**0**	**7.218**
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's							
Voorziening nazorg Voorste Heide	4.334	-22	4.312	0	0	31	4.281
Voorziening wachtgeld-verplichting	1.053	-340	713	0	0	313	400
Voorziening transitiever-goeding	14	0	14	0	0	0	14
TOTAAL VOORZIENINGEN	**5.401**	**-362**	**5.039**	**0**	**0**	**344**	**4.695**

Bijlagen

1 Overzicht bijdragen per deelnemer 2022

DEELNEMER (BEDRAGEN IN €)	PROGRAMMA 1	PROGRAMMA 1		PROGRAMMA 2	PROGRAMMA 2	PROGRAMMA 2	PROGRAMMA 2	TOTAAL
	BASIS- EN VTH-VERZOEKTAKEN GEMEENTEN EN BASISTAKEN PROVINCIE	OVERIGE VERZOEKTAKEN GEMEENTEN, VERZOEKTAKEN PROVINCIE EN AANVULLENDE OPDRACHTEN	→	COLLECTIEVE TAKEN	KLACHTEN-REGELING	BODEMLOKET	SSiB	2022
Gemeente Bernheze	1.020.618	285.822		24.700	4.300	2.359	12.816	**1.350.615**
Gemeente Boekel	404.179	58.798		8.400	1.500	822	8.040	**481.739**
Gemeente Boxtel	443.116	79.662		26.700	4.600	2.473	10.389	**566.940**
Gemeente Land van Cuijk	2.861.000	451.418		72.000	12.400	6.764	35.802	**3.439.384**
Gemeente Maashorst	1.317.229	487.356		46.300	8.000	4.358	16.474	**1.879.717**
Gemeente Meierijstad	1.931.205	562.847		65.000	11.300	6.124	20.161	**2.596.637**
Gemeente Oss	1.964.595	406.632		73.800	12.800	6.939	18.657	**2.483.423**
Gemeente 's-Hertogenbosch	1.151.305	107.763		124.300	21.500	0	12.406	**1.417.274**
Gemeente Sint-Michielsgestel	355.891	46.424		23.300	4.100	2.212	9.952	**441.879**
Gemeente Vught	287.773	91.070		25.200	4.400	2.375	7.428	**418.246**
Provincie Noord-Brabant	2.119.424	7.107.759		169.000	13.700	0	1.500.951	**10.910.834**
Diversen	0	1.103.500		18.300	0	0	783.236	**1.905.036**
TOTAAL	**13.856.335**	**10.789.051**		**677.000**	**98.600**	**34.426**	**2.436.312**	**27.891.724**

2 Overzicht baten en lasten per taakveld

Op grond van artikel 7, lid 3 van het Besluit Begroten en Verantwoorden provincies en gemeenten (Bbv) dient in de begroting een overzicht van de geraamde baten en lasten per taakveld te worden opgenomen.

TAAKVELD	OMSCHRIJVING	LASTEN 2022	BATEN 2022	SALDO 2022
0.1	Bestuur	46.690	0	-46.690
0.4	Overhead (bedrijfsvoering)	9.671.328	0	-9.671.328
0.5	Treasury	0	0	0
0.8	Overige baten en lasten	100.000	0	-100.000
0.10	Mutatie reserves	0	0	0
1.1	Crisisbeheersing	95.622	98.600	2.978
7.3	Afval	31.100	31.100	0
7.4	Milieubeheer	17.681.484	27.793.124	10.111.640
	TOTAAL	**27.626.224**	**27.922.824**	**296.600**

3 Geactualiseerde risicoanalyse

OMSCHRIJVING	BEHEERSMAATREGELEN	→	KARAKTER	RISICO BEDRAG (IN EURO'S)	KANS	IMPACT (IN EURO'S)
Onevenredige stijgende inhuur tarieven	Goede afspraken maken met onze leveranciers van externe krachten over de indexering van tarieven etc.		Structureel	67.500	25%	33.750,00
Externe ontwikkelingen	- Intensieve monitoring van externe ontwikkelingen zodat hier tijdig op geacteerd kan worden. - Tijdig gebruik maken van de flexibele schil van de organisatie waar mogelijk - Duidelijke afspraken maken met opdrachtgevers bij externe ontwikkelingen		Structureel	273.000	50%	273.000,00
Hoger ziekteverzuim dan begroot	Monitoring en sturing op ziekteverzuim		Incidenteel	273.000	50%	136.500,00
Uitstel van invoerdatum Omgevingswet	Monitoring van ontwikkelingen op de ontwikkelingen m.b.t. de Omgevingswet		Incidenteel	150.000	50%	75.000,00
Niet realiseren van (aanvullend) opdrachtvolume	Monitoring en sturing op uitvoering van de opdracht		Structureel	400.000	25%	200.000,00
Krappe arbeidsmarkt	- Extra inzet op wervingsactiviteiten - Actieve arbeidsmarktcommunicatie		Structureel	300.000	50%	300.000,00
Niet-toegankelijke ICT-omgeving	- Outsourcing bij professionele partij - Intensieve inzet en scholing op databeveiliging/ informatiebeveiliging zodat kans op beveiligingsprobleem beperkt wordt. - Plan opstellen ter beveiliging systemen tegen hacks, virusaanvallen en datalekken		Incidenteel	100.000	50%	50.000,00
Gemeentelijke werkprogramma's 2021 worden lager vastgesteld	Intensief overleg met onze deelnemers		Incidenteel	164.000	25%	41.000,00
Eigen risicodrager personeel	Het toepassen van een goed werving en selectiebeleid, het blijven investeren in het opleiden en ontwikkelen van medewerkers en daarnaast werkt de ODBN met een flexibele schil.		Incidenteel	500.000	25%	125.000,00
TOTAAL RISICOPROFIEL ODBN OP PEILDATUM	**BEGROTING 2021**					**1.234.250,00**

Vragen over de Programmabegroting 2022?

Neem gerust contact op met de ODBN.

www.odbn.nl

Victorialaan 1
5213 JG 's-Hertogenbosch
Telefoon: 088 7430 000
E-mail: info@odbn.nl

odbn
Omgevingsdienst Brabant Noord